

372.13078
๓๘42๗
จ.3

การศึกษาสถานการณ์และความต้องการในการใช้สื่อการสอนของครูโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษาจังหวัดตรัง

๒๒ ธ.ค. 253๕

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สิงหาคม 2532

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

171440

การศึกษาสถานภาพและความต้องการในการใช้สื่อการสอนของครูโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดตรัง

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สิงหาคม 2532

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีความมุ่งหมายที่จะทราบถึงสถานการณ์ การใช้ ปัญหา ตลอดจนความต้องการในการใช้สื่อการสอนของครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษาจังหวัดตรัง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ ครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษาจังหวัดตรัง จำนวน 332 คน ซึ่งมีผู้ตอบแบบสอบถามคืน 284 คน

สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ครูเห็นว่าสื่อการสอนเป็นสิ่งจำเป็นเพราะช่วยให้การสอนได้ผลดี และทำให้นักเรียนเข้าใจสิ่งที่เรียนได้เป็นอย่างดี
2. ครูส่วนมากใช้สื่อการสอนที่ผลิตขึ้นด้วยตนเองและใช้เป็นครั้งคราว สื่อที่ใช้มากได้แก่ หนังสือแบบเรียน กระดานดำ และการสาธิต
3. ครูหาสื่อที่ตรงจุดมุ่งหมายในการสอนได้ยาก ครูขาดความรู้ในการใช้สื่อการสอน โรงเรียนมีสื่อการสอนน้อย ไม่เพียงพอต่อการใช้
4. ครูมีความต้องการในการใช้สื่อการสอนอยู่ในระดับมาก สื่อการสอนที่ครูต้องการมากที่สุดคือ ของจริง เครื่องโพรเนียวและชุดการสอน
5. ครูมีความต้องการให้มีการอบรมเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอน ต้องการวารสารหรือสิ่งพิมพ์ที่ให้ความรู้ด้านข่าวสาร แนะนำการใช้เครื่องมือทางเทคโนโลยีทางการศึกษา
6. ครูต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุน ส่งเสริมในการใช้สื่อการสอน ต้องการให้มีหน่วยบริการสื่อการสอน

A STUDY OF STATUS AND NEEDS IN INSTRUCTIONAL MEDIA USES OF
THE PRIMARY SCHOOL TEACHERS UNDER THE OFFICE OF
TRANG PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree
at Srinakharinwirot University

August 1989

The purpose of this study was to investigate the status, problems and needs in instructional media uses of the primary school teachers under the Office of Trang Provincial Primary Education.

The samples were 332 teachers under the Office of Trang Provincial Primary Education of which 284 teachers had returned the questionnaires.

The findings were as follows :

1. The teachers accepted the important role of media in instruction, the media improved the teaching process, it created the clear understandings in subject matter.
2. Most teachers occasionally used self - prepared instructional media, the media used mostly were textbooks, chalkboards and demonstration.
3. The teachers were faced with the difficulty of finding the suitable media for instruction, the teachers were lack of knowledge of media utilization, there were not sufficient amount of media.
4. The teachers' needs in instructional media uses were in high level. The instructional media which teachers needed most were real materials, mimeograph machines and instructional packages.
5. The teachers needed training in instructional media utilization, they needed professional journals or publication in the use of educational technology equipment.
6. The teachers needed the administrators whom promoted media utilization. They needed media service center.

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิต และคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์
ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการที่ปรึกษา

..... ประธาน

(รศ. ชม ภูมิภาค)

..... กรรมการ

(ผศ. สมพร ช่มอุตม์)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน

(รศ. ชม ภูมิภาค)

..... กรรมการ

(ผศ. สมพร ช่มอุตม์)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(อ. พินิต วัฒนโธ)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศ. ดร. สมพร บัวทอง)

วันที่ เดือน พ.ศ. 2532

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี เพราะได้รับความกรุณาจากรองศาสตราจารย์ชม ภูมิภาค ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมพร ชุ่มอุตม์ และ อาจารย์พนิต วันโน ที่ให้คำปรึกษาแนะนำ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดตรัง หัวหน้าการประถมศึกษา อำเภอทุกอำเภอ ผู้บริหารโรงเรียนและผู้ตอบแบบสอบถามทุกโรงเรียน ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องทุกท่านที่ได้กรุณาให้ความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้

กราบขอบพระคุณ คุณพ่ออื่น คุณแม่र्मย์ ฤทธิหม่น พี่ ๆ น้อง ๆ ตลอดจนเพื่อน ๆ ที่ไม่ได้กล่าวนาม ณ ที่นี้ ที่ช่วยเหลือในการวิจัยครั้งนี้ ที่จะลืมมิได้คือคุณโสภา ลายทองสุก และ เด็กหญิง ณัฐกิตต์ ลายทองสุก ที่คอยให้ความห่วงใยและเป็นกำลังใจเสมอมา

คุณและประโยชน์ทั้งนี้ของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณ ของคุณพ่อประสงค์ ลายทองสุก และ คุณแม่ประคอง ลายทองสุก ตลอดทั้งครูอาจารย์ผู้มีพระคุณยิ่งทุกท่าน

วีระกิตต์ ลายทองสุก

สิงหาคม 2532

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า	4
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	4
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
ความหมายของสื่อการสอน	6
แนวความคิดในการนำสื่อการสอนมาใช้ในโรงเรียนประถมศึกษา	7
คุณค่าของการใช้สื่อการสอนในโรงเรียนระดับประถมศึกษา	8
ประเภทของการสื่อการสอน	9
การวางแผนการใช้สื่อการสอนในโรงเรียนประถมศึกษา	10
การใช้สื่อการสอนกับการพัฒนาการของเด็กในวัยประถม	11
สื่อการเรียนการสอนกับหลักสูตรประถมศึกษาในปัจจุบัน	12
การใช้สื่อการสอน	12
งานวิจัยที่เกี่ยวกับสื่อการสอน	15
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	18
กลุ่มตัวอย่าง	18
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	18
วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล	29

การวิเคราะห์ข้อมูล	29
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	30
4 การวิเคราะห์ข้อมูล	32
ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	32
สภาพส่วนตัวของผู้สอนที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับด้านเทคโนโลยีทางการศึกษา ...	32
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อสื่อการสอน	38
สถานการณ์การใช้สื่อการสอน	39
ปัญหาในการใช้สื่อการสอน	48
ความต้องการในการใช้สื่อการสอน	50
ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการใช้สื่อการสอน	54
5 สรุป อภิปรายผล และ ข้อเสนอแนะ	56
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	56
วิธีดำเนินการวิจัย	56
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	57
ข้อเสนอแนะ	61
บรรณานุกรม	62
ภาคผนวก	67
ประวัติย่อของผู้วิจัย	83

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	แสดงจำนวนครูผู้สอน จำแนกตามเพศ	33
2	แสดงจำนวนครูผู้สอน จำแนกตามระดับอายุ	33
3	แสดงจำนวนครูผู้สอน จำแนกตามวุฒิการศึกษา	34
4	แสดงจำนวนครูผู้สอน จำแนกตามอายุราชการ	35
5	แสดงจำนวนครูผู้สอน จำแนกตามจำนวนเวลาที่ทำการสอนต่อสัปดาห์	36
6	แสดงจำนวนครูผู้สอน จำแนกตามความรู้และประสบการณ์ทางด้านสื่อการสอน .	37
7	แสดงจำนวนครูผู้สอน จำแนกตามความคิดเห็นต่อสื่อการสอน	38
8	แสดงจำนวนครูผู้สอน จำแนกตามการใช้สื่อการสอน	39
9	แสดงจำนวนครูผู้สอน จำแนกตามที่มาของสื่อการสอน	40
10	แสดงจำนวนครูผู้สอน จำแนกตามการใช้สื่อการสอนขณะทำการสอน	41
11	การใช้สื่อการสอนประเภทสิ่งพิมพ์	42
12	การใช้สื่อการสอนประเภทใช้กับเครื่องฉาย	43
13	การใช้สื่อการสอนประเภทไม่ต้องใช้เครื่องฉาย	44
14	การใช้สื่อการสอนประเภทเครื่องเสียง	46
15	การใช้สื่อการสอนประเภทกิจกรรม	47
16	ปัญหาในการใช้สื่อการสอน	48
17	ความต้องการในการใช้สื่อการสอนประเภทวัสดุ	50
18	ความต้องการในการใช้สื่อการสอนประเภทอุปกรณ์	52
19	ความต้องการในการใช้สื่อการสอนประเภทเทคนิคและวิธีการ	53
20	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการใช้สื่อการสอน	54

บทนำ

ภูมิหลัง

การประถมศึกษา เป็นการศึกษาขั้นมูลฐานสำหรับประชาชนทุกคนของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเน้นการศึกษาภาคบังคับ ซึ่งปัจจุบันกำหนดระยะเวลาประมาณ 6 ปี นักเรียนประถมศึกษาเป็นคนส่วนใหญ่ของประเทศ ซึ่งเป็นหน้าที่โดยตรงของรัฐบาลในการจัดการศึกษาให้ จึงถือได้ว่าการประถมศึกษาเป็นขบวนการที่สำคัญที่สุด ทั้งแก่ผู้เรียนทั้งประเทศชาติ เพราะจุดมุ่งหมายใหญ่ของการประถมศึกษาคือ การพัฒนาเด็กให้เจริญงอกงามจนถึงขีดสุดของเด็กแต่ละคนในทุก ๆ ด้านนั่นเอง ดังในแผนการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2520 กล่าวถึง การประถมศึกษาว่า เน้นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถสำหรับขั้นพื้นฐาน และให้สามารถคงสภาพอ่านออกเขียนได้ คิดคำนวณได้ มีความสามารถในการประกอบอาชีพตามควรแก่วัยและความสามารถได้ สามารถดำรงตนเป็นพลเมืองดีในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย ที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2520 : 7)

ในการจัดการศึกษาจะก้าวหน้าและมีประสิทธิภาพย่อมขึ้นอยู่กับการจัดหลักสูตรเป็นพื้นฐาน และเห็นเป้าประสงค์ของการศึกษาตามเจตนารมณ์ของหลักสูตรประถมศึกษาปัจจุบัน ต้องการให้นักเรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น และดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขตามควรแก่อัตภาพ การเรียนการสอนมุ่งให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (กรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ. 2521 : 30) โดยให้นักเรียนเป็นผู้แสดง ครูจะเป็นเพียงผู้กำกับกับการแสดงให้ดำเนินกิจกรรมให้ถูกต้องมีความสามารถในการค้นหาความรู้ สรุป และตัดสินใจเองได้ กระบวนการเรียนการสอนจะบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่ ขึ้นอยู่กับครูเป็นสำคัญเพราะครูเป็นผู้ใช้หลักสูตร และดำเนินการเรียนการสอน ครูจะทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้ แนวความคิดและหน้าที่อื่น ๆ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการแก่บุคคล (สุภาพ วาดเขียน. 2520 : 2) และครูเป็นผู้

ดำเนินการให้กิจกรรมเป็นไปในแนวทางตามแผนการสอนและคู่มือเสนอแนะได้ เด็กเป็นผู้ปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ มากที่สุด (กองวิจัยการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. 2523 : 1) ปัจจุบันได้นำเอาเทคโนโลยีทางการศึกษา มาพัฒนาหลักสูตร และการสอนตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520 หมวด 5 มาตรฐานการศึกษาและการส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาการ ข้อ 46 ที่ว่า ให้จัดสรรวัสดุ อุปกรณ์ทางการศึกษา ตลอดจนจัดหาวิธีการและเทคโนโลยีทางการศึกษามาใช้ในการศึกษาอย่างเหมาะสมแก่สภาพท้องถิ่น เพื่อส่งเสริมคงความเท่าเทียมกันในคุณภาพของการศึกษาทั้งที่จัดในระบบโรงเรียน และนอกระบบโรงเรียน

วัสดุ อุปกรณ์ทางการศึกษาที่นำมาใช้กับการสอนก็คือ สื่อการสอนนั่นเอง ซึ่งสื่อการสอนเป็นองค์ประกอบของระบบการสอน (ไชยยศ เรืองสุวรรณ. 2526 : 4) และระบบการสอนก็คือ เทคโนโลยีทางการศึกษานั่นเอง การที่จะทำให้นักเรียนที่ยาก ช้า ช้อน กลายเป็นเรื่องง่ายแก่ความเข้าใจก็ต้องอาศัยสื่อการสอนเข้าประกอบการสอนด้วย (โรเบิร์ต เจ. ฮันยาร์ด. 2501 : 19) สื่อการสอนทำให้เกิดการเรียนรู้ง่ายขึ้น และประหยัดเวลา เพราะสื่อการสอนจะช่วยถ่ายทอดความคิดระหว่างครูกับนักเรียน ช่วยสร้างความเข้าใจอย่างรวดเร็วในเรื่องราวที่ครูจะสอน ซึ่งจะเป็นรากฐานให้เกิดความจำอย่างถาวร ลิ้มยาก (Hass. 1955 : 369) การรู้จักวางแผนการสอนด้วยการใช้สื่อการสอนเป็นเครื่องช่วยจึงเป็นเรื่องสำคัญ (สำเภา วรางกูร . 2518 : 5 - 6) การใช้สื่อการสอนประกอบการเรียนจึงมีความสำคัญและจำเป็น มีผู้นำมาใช้มากขึ้นในปัจจุบัน สันต์ ปัทมะทิน กล่าวว่า ผู้สอนจำเป็นต้องพยายามหาช่องทางที่จะให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และทักษะ สามารถทำอะไรได้จริง ๆ ตามความมุ่งหมายโดยรวดเร็วที่สุด และตรึงอยู่ในความทรงจำได้อย่างถาวร ในการเสริมสร้างความรู้และทักษะให้แก่ผู้เรียนนั้นผู้สอนจะสร้างด้วยคำพูดแต่อย่างเดียวย่อมไม่ได้ผลเป็นธรรมดา ผู้สอนจำเป็นจะต้องใช้อุปกรณ์การสอนหรือสื่อการสอนเข้าช่วยประกอบการสอนด้วย (สันต์ ปัทมะทิน. 2505 : 101) สื่อการสอนจัดเป็นเทคโนโลยีทางการเรียนการสอนส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้สอนได้ประสบผลสำเร็จในการสอน ทำให้ผู้เรียนพอใจ สนใจ และสนุกสนาน สื่อการสอนจะเป็นสื่อกลางที่จะทำให้นักเรียนที่ช้า ช้อน ชัดเจนขึ้น (สุรินทร์ ปัทมาคม. 2520 : 150)

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเฉพาะสถานการณ์และความต้องการ การใช้สื่อการสอนของครู โดยเลือกเฉพาะครูระดับประถมศึกษาที่ทำหน้าที่สอนอยู่ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดตรัง (สพจ.ตรัง) ซึ่งแบ่งออกเป็น 6 อำเภอ กับ 1 กิ่งอำเภอ ดังนี้

1. สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองตรัง
2. สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอห้วยยอด
3. สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอกันตัง
4. สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอย่านตาขาว
5. สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอปะเหลียน
6. สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอสิเกา
7. สำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอวังวิเศษ

และมีโรงเรียนในสังกัด 332 โรงเรียน จำนวนครู 3,609 คน และจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 67,768 คน (ข้อมูลและสารสนเทศ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง ประจำปี 2531)

จากการประเมินจัดอันดับคุณภาพการเรียนการสอนของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัด สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ ในปีการศึกษา 2529 สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดตรังจัดอยู่อันดับที่ 25 ทั้งประเทศ และในปีการศึกษา 2530 ไม่มีการจัดอันดับ คุณภาพของการเรียนการสอนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง ได้ลดลงกว่าเดิม และมีจำนวนนักเรียนตกซ้ำชั้นทั้งหมด 4493 คน คิดเป็น 7.92% ทางสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดตรังได้ทราบว่า การใช้สื่อการสอนของครูเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้คุณภาพการเรียนการสอน ลดลง และในเวลาหลายปีที่ผ่านมา ยังไม่มีการวิจัยหรือสำรวจ สถานภาพและความต้องการในการใช้สื่อการสอนของครูโรงเรียนประถมศึกษา ประกอบกับสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง ต้องการจะได้ข้อมูลเกี่ยวกับงานวิจัยในเรื่องนี้ ในฐานะที่ผู้วิจัยเป็นผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา และเคยมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีทางการศึกษา จึงได้ทำการวิจัยการศึกษา สถานภาพและความต้องการในการใช้สื่อการสอน ของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดตรัง เพื่อจะได้นำผลการวิจัยเสนอต่อฝ่ายที่เกี่ยวข้อง และ เพื่อปรับปรุง การเรียนการสอนในโอกาสต่อไป

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาสภาพและความต้องการในการใช้สื่อการสอนของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดตรัง
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดตรัง
3. เพื่อเป็นแนวทางของฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ในการพัฒนาด้านสื่อการสอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดตรัง

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ช่วยให้ทราบถึงสภาพและความต้องการในการใช้สื่อการสอนของครูประถมศึกษา
2. ผลที่ได้จากการวิจัย สามารถนำไปเป็นข้อมูลในการพัฒนาและปรับปรุงการจัดระบบงานการใช้สื่อการสอนให้เหมาะสม
3. ช่วยให้ผู้บริหารระดับสูงที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาได้มองเห็นความสำคัญในการใช้สื่อการสอนเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. การศึกษาค้นคว้านี้มีขอบเขตเฉพาะครูผู้สอน ที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดตรังเท่านั้น
2. การศึกษาค้นคว้านี้เป็นการศึกษาสภาพและความต้องการในการใช้สื่อการสอนของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดตรังเท่านั้น

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. สถานภาพ หมายถึง สภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งเกี่ยวข้องกับสื่อการสอนในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านปริมาณ คุณภาพ สถานที่ บุคลากร การจัดดำเนินการ งบประมาณ การบริการวัสดุและอุปกรณ์ และการผลิต
2. สื่อการสอน หมายถึง สื่อเชิงวัสดุ (software) สื่อเชิงอุปกรณ์ (hardware) และสื่อเชิงวิธีการ (technique) ซึ่งเป็นตัวกลางที่นำความรู้ไปสู่ผู้เรียน และทำการเรียนการสอนนั้นเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้เป็นอย่างดี
3. ครู หมายถึง ครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดตรัง ปีการศึกษา 2532
4. โรงเรียน หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดตรัง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัย ได้ศึกษาเอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้รวบรวมมาเรียบเรียงไว้ตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ความหมายของสื่อการสอน
2. แนวความคิดในการนำสื่อการสอนมาใช้ในโรงเรียนประถมศึกษา
3. คุณค่าของการใช้สื่อการสอนในโรงเรียนระดับประถมศึกษา
4. ประเภทของสื่อการสอน
5. การวางแผนและการใช้สื่อการสอนในโรงเรียนระดับประถมศึกษา
6. การใช้สื่อการสอน
7. งานวิจัยที่เกี่ยวกับสื่อการสอน

ความหมายของสื่อการสอน

เมื่อพูดถึงสื่อการสอน (instructional media) หรืออุปกรณ์การสอนแล้ว บุคคลส่วนมากจะนึกถึงวัสดุอุปกรณ์ราคาแพง เช่น เครื่องฉายภาพยนตร์ เครื่องฉายสไลด์ เทปบันทึกเสียง ฯลฯ ทำให้ครู ตลอดจนผู้บริหาร เห็นว่า สื่อการสอนเป็นเรื่องสิ้นเปลือง แท้ที่จริงแล้ว สื่อการสอนไม่ได้หมายถึงอุปกรณ์ราคาแพงแต่อย่างใด หากประกอบด้วยวัสดุบางอย่างที่มีราคาถูกด้วย สิ่งใดก็ตามที่ครูนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการสื่อความหมาย ไม่ว่าจะเป็นหนังสือในห้องสมุด หรือ วิทยากรจากแหล่งชุมชน เหล่านี้ล้วนเป็นสื่อการสอนด้วย (Shores. 1960 : 1) และบุคคลหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ รวมทั้งสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน หากสิ่งเหล่านี้ช่วยให้ผู้เรียนได้รับความรู้ ทักษะ และทัศนคติได้แล้ว ก็จัดได้ว่าเป็นสื่อการสอนเช่นเดียวกัน (Gerlach. 1971 : 282)

เปรี๊ยะ กุมท กล่าวว่ำ สื่อกำรสอนหนำยถึง สิ่งต้ง ๆ ที่ใช้เป็นเครื่องมือหรือ
ช่องทงสำหรับทำหำกำรสอนของครูถึงผู้เรียน และทำหำให้ผู้เรียนเรียนรู้ตมวัตถุประสงค์ที่ว้งไว้
เป็นอย่งดี (เปรี๊ยะ กุมท. 2519 : 1)

ส่ำภำ วรังกูร ได้ให้ควมหนำยไว้ว่ำ สื่อกำรสอนคืออุปกรณ์ต้ง ๆ ซึ่งอำจะเป็น
วัตถุต้ง ๆ เครื่องมือหรือกิจกรรมที่ครูเลือกมำหรือกำรวงแผนให้รวมเข้ำในเนื้อหาของหลักสูตร
วิชำต้ง ๆ อย่งเหมำะสมกับควมต้งกำรระดับขั้นสติปัญญาและควมสมำรถของน่ำเรียนเพื่อ
ให้กำรเรียนกำรสอนเป็นไปอย่งมีประสิทธิภำพที่สุด (ส่ำภำ วรังกูร. 2509 : 38)

บรำน เลวิส และฮ่ำร์เชอร์ ได้กล่ำวว่ำ วัตถุใดก็ตมที่นอกเหนือจกตัวหนังสือ
โดยตรง ซึ่งช่วยให้เกิดกำรเรียนรู้แล้ว เรียกว่ำ สื่อกำรสอนต้งสิ้น เช่น ของจริง ของล่ำแบบ
หุ่นจำลอง ภำพยนตร์ โทรทัศน์ ระบบชยเสียง ภำพกระจก รูปภำพ แผนภำพ แผนที่ แผนภูมิ
หล ๆ วัตถุเหล่ำนี้ไม่เนื่องแต่กระตุนสื่อสัมผัส และจักหุสัมผัสเท่ำนั้นแต่อำจะมีวิธีกำรที่กว้างชววง
ออกไปในกำรสร้งประสภำภที่เป็นรูปธรรมให้แกผู้เรียนอื่ด้วย (Brown, Lewis and
Harclerod. 1964 : 20)

ฮ่ำสและแพกเกอร์ ได้ให้ควมหนำยของสื่อกำรสอนไว้ว่ำ สื่อกำรสอนคือ เครื่องมือที่
ช่วยในกำรถ่ำยทอดสิ่งต้ง ๆ ที่เป็นจริง ทักษะ ทศคติ ควมรู้ ควมเข้ำใจ และควมซำบซึ้ง
ไปยังผู้เรียน หรือเป็นเครื่องมือประกอบกำรสอนที่เรำสมำรถได้ยิน และมองเห็นได้ดีเท่ำ ๆ กัน
(Hass and Packer. 1964 : 11)

จกควมหนำยของสื่อกำรสอนที่น่ำกำรศึกษำน่ำเทคโนโลยีทงกำรศึกษำต้ง ๆ ที่
ให้ไว้พอสรุปได้ต้งนี้คือ สื่อกำรสอน หนำยถึง สิ่งที่ช่วยในกำรเรียนกำรสอน เป็นสื่อกล่งที่นำสร
หรือนำควมรู้ไปยังผู้เรียน ช่วยให้กำรเรียนกำรสอนมีประสิทธิภำพย่งขึ้น

แนวควมคิดในกำรนำสื่อกำรสอนมำใช้ในโรงเรียนประถมศikhำ

กำรสอนเป็นกำรจัดสถำนภำรณ์ สภำภำร หรือกิจกรรม เพื่อช่วยให้ผู้เรียน หรือผู้ที่ร่วม
กิจกรรมเกิดกำรเรียนรู้โดยง่ำย (อัญชลี แจ่มเจริญ และ สุกัญญำ ชำรวิธรณ. 2523 : 55)

การสอนเป็นหน้าที่ของครูผู้สอน ในอันที่จะทำให้การสอนบรรลุเป้าหมายของการศึกษา ผู้สอนจะต้องเสาะแสวงหาเทคนิคและกลวิธีต่าง ๆ เพื่อที่จะสามารถจัดประสบการณ์เรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนได้อย่างกว้างขวาง เพื่อส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความคิด ความรู้ ความเข้าใจ ความรับผิดชอบ มีคุณธรรมและมีทัศนคติที่ถูกต้อง ซึ่งสิ่งหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้สอนจัดประสบการณ์ต่าง ๆ ให้กับผู้เรียนได้อย่างกว้างขวางก็คือ สื่อการสอน เพราะสื่อการสอนจะทำให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์โดยอาศัยประสาทสัมผัสทั้ง 5 มากที่สุด และช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสกระทำกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองมากขึ้น รวมทั้งมีโอกาสในการแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ ด้วย ดังที่ ริชชี (Richey. 1958 : 201) ได้ให้ความเห็นไว้ว่า ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้มากขึ้นถ้าใช้สื่อการสอนเข้ามาสอนเนื้อหา นอกจากนี้เด็กวัยนี้มักเรียนรู้ทุกสิ่งทุกอย่าง สนใจในสิ่งที่เป็นรูปธรรมมากกว่านามธรรม ซึ่งการนำสิ่งที่เป็นรูปธรรมมาใช้ในการสอนนั้น สื่อการสอนนับว่ามีบทบาทมากที่สุด ดังนั้นสื่อการสอนจึงเป็นสิ่งที่สำคัญที่จะนำมาใช้ในการสอนระดับประถมศึกษาเพื่อช่วยให้การเรียนรู้การสอนมีประสิทธิภาพ

คุณค่าของการใช้สื่อการสอนในโรงเรียนระดับประถมศึกษา

ดังได้กล่าวแล้วว่า คุณค่าของสื่อการสอนไม่ได้ขึ้นอยู่กับลักษณะของตัวสื่อเอง สื่อการสอนจะมีคุณค่าก็ต่อเมื่อถูกนำไปใช้อย่างถูกต้องเหมาะสม ในเรื่องนี้ แบตเชลเดอร์ (Batchelder. 1956 : 176) กล่าวว่าสื่อการสอนไม่มีความสมบูรณ์ในตัวของมันเอง เฉพาะตัวของสื่อการสอนไม่สามารถกระทำให้เกิดภาวะทางการศึกษาสำเร็จลงได้ แต่ถ้าสื่อการสอนเหล่านั้นได้รับการเลือกอย่างฉลาดมีการประเมินค่าอย่างเหมาะสมและใช้อย่างมีประสิทธิภาพก็จะสามารถทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมากมาย ทักษะและความสามารถในการใช้สื่อการสอนจึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่งในการใช้สื่อการสอน ไฮสส์และคณะ (Heiss and others. 1950 : 288 - 289) ได้ให้ข้อคิดไว้ดังนี้คือ การใช้สื่อการสอนจะต้องปรับปรุงให้เหมาะกับบุคลิกทางสติปัญญาของผู้เรียน เหมาะกับธรรมชาติและขอบเขตเฉพาะของตัวสื่อ สื่อการสอนเป็นแต่เพียงสิ่งที่ช่วยการเรียนรู้ให้ดีขึ้น มิได้หมายความว่า จะเป็นสิ่งที่ใช้แทนการพูด การเขียน ที่ผู้เรียนจะได้รับความรู้หรือประสบการณ์โดยตรง สื่อการสอนนั้นไม่ควรนำมาใช้เพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน แต่ควรใช้เพื่อให้ผู้เรียนเกิด

ความสนใจ และกระตุ้นให้ผู้เรียนมีกิจกรรม และความคิดกว้างขวางขึ้น นอกจากนี้ยังมีข้อคิดเห็นที่สำคัญและควรคำนึงถึงคือ การนำสื่อการสอนที่เป็นของจริงมาใช้ประกอบการสอน ย่อมจะมีประสิทธิภาพมากกว่าการใช้รูปภาพหรือสไลด์ แต่ถ้าไม่มีของจริง รูปภาพหรือสไลด์จะมีประสิทธิภาพดีกว่าไม่ใช้สื่อการสอนเลย

ประเภทของการสื่อการสอน

มีผู้แยกประเภทของสื่อการสอนออกเป็นหลายแบบ สำหรับทางเทคโนโลยีทางการศึกษา แบ่งประเภทสื่อการเรียนการสอนออกได้เป็น 3 ประเภท คือ (มนตรี แยมกสิกร. 2526 : 8)

1. สื่อประเภทวัสดุ (software) หมายถึงสื่อที่มีลักษณะเป็นตัวอ้อมหรือเก็บความรู้ซึ่งจำแนกย่อยได้เป็น 2 ลักษณะ

1.1 วัสดุประเภทที่ให้หรือถ่ายทอดความรู้ได้โดยตัวของมันเอง ได้แก่ แผนที่ ลูกโลก หุ่นจำลอง รูปภาพ แผนภูมิ แผนสถิติ แผนภาพ ฯลฯ ทั้งนี้ไม่ต้องอาศัยอุปกรณ์อื่นใดช่วย

1.2 วัสดุประเภทที่ให้หรือถ่ายทอดความรู้ไม่ได้โดยตัวของมันเองต้องอาศัยอุปกรณ์อื่นช่วย ได้แก่ แผ่นเสียง ม้วนเทป ฟิล์มชนิดต่าง ๆ รายการวิทยุ รายการโทรทัศน์ ฯลฯ

จะพบว่าวัสดุประเภทหลังนี้ต้องอาศัยอุปกรณ์อื่นเข้าช่วยจึงจะสามารถให้ข่าวสารได้ เช่น ฟิล์ม ต้องใช้กับเครื่องฉาย เป็นต้น

2. สื่อประเภทอุปกรณ์ (hardware) หมายถึง สิ่งที่เป็นตัวผ่านที่ทำให้ข้อมูลหรือความรู้ที่อยู่ภายในวัสดุสามารถนำออกมาใช้หรือเรียนรู้ได้ ซึ่งได้แก่ เครื่องมือทั้งหลาย เช่น

- 2.1 เครื่องฉายภาพยนตร์
- 2.2 เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ
- 2.3 เครื่องรับโทรทัศน์
- 2.4 เครื่องเล่นแผ่นเสียง
- 2.5 เครื่องส่งวิทยุ
- 2.6 เครื่องขยายเสียง

2.7 ไมโครโฟน

2.8 ลำโพง

3. สื่อประเภทเทคนิคและวิธีการ (techniques and methods) หมายถึง สื่อที่มีลักษณะที่เป็นแนวความคิด หรือรูปแบบขั้นตอนในการดำเนินการ ซึ่งไม่มีลักษณะเป็นวัสดุหรืออุปกรณ์ แต่หากขั้นตอนเทคนิควิธีการยุ่งยากซับซ้อน อาจนำวัสดุอุปกรณ์มาช่วยดำเนินงาน มีประสิทธิภาพรวดเร็วขึ้นได้ สื่อประเภทเทคนิควิธีการ ได้แก่

3.1 วิธีระบบ

3.2 การจัดทัศนศึกษาหรือศึกษานอกสถานที่

3.3 การจัดการเรียนแบบศูนย์การเรียนรู้

3.4 การสอนเป็นคณะ

3.5 การสอนแบบจุลภาค

3.6 การสอนแบบเบญจชั้น

การวางแผนการใช้สื่อการสอนในโรงเรียนประถมศึกษา

การใช้สื่อการสอนนับว่ามีความสำคัญต่อผลการเรียนการสอนเป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้เพราะถ้าใช้สื่อการสอนไม่ถูกต้องย่อมจะได้ผลน้อยหรือมีค่าเท่ากับไม่ใช้เลย หากเป็นดังนี้ย่อมไม่คุ้มค่ากับการลงทุน ฉะนั้นการใช้สื่อการสอนแต่ละครั้งจึงควรพิจารณาให้ถี่ถ้วน และวางแผนการใช้ อย่างรอบคอบ การใช้สื่อการสอนที่ดีควรวางแผนไว้เป็นลำดับขั้น คือ ต้องมีการเลือก การเตรียม ใช้ การใช้ และการติดตามผลการใช้

การเลือกใช้สื่อการสอน

การเลือกถือเป็นสิ่งสำคัญอันดับแรกที่จะนำไปสู่ความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการใช้สื่อ เพราะถ้าเลือกสื่อไม่เหมาะสมแล้วการปฏิบัติในขั้นต่อไปจะไม่เกิดผล แม้ว่าสื่อการสอนนั้นจะดีเพียงใดก็ตาม การเลือกสื่อขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้สอน ซึ่งจะต้องพิจารณาให้ถี่ถ้วนรอบคอบ Wittich. 1962 : 483) ได้ให้ข้อคิดว่าการเลือกสื่อการสอนที่เหมาะสมควรยึดหลักสำคัญที่ว่า สื่อการสอนนั้น ๆ จะให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายเพียงใด

การเตรียมให้สื่อการสอน

เมื่อเลือกสื่อที่เหมาะสมตามวัตถุประสงค์แล้ว ก่อนจะนำไปใช้ควรมีการเตรียมทุกสิ่งทุกอย่างที่เกี่ยวกับการใช้ให้พร้อมเพื่อผลที่ดีซึ่งได้แก่ การเตรียมสื่อ เตรียมผู้สอน เตรียมผู้เรียน และเตรียมสถานที่

การใช้สื่อการสอน

การใช้สื่อการสอนที่เหมาะสมจะเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอนได้ แต่การใช้ไม่มีกฎเกณฑ์ตายตัวว่าจะใช้สื่อไหนเมื่อใด เท่าไหร่หรืออย่างไร ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเนื้อหาวิชาที่สอนพื้นฐานและความเข้าใจที่ถูกต้องของผู้เรียน รวมถึงคุณสมบัติของตัวสื่อเอง ผู้ใช้จะต้องตัดสินใจถึงความเหมาะสมในการใช้เอง การใช้สื่อการสอนที่ไม่เหมาะสมหรือกรณีที่จำเป็นต้องใช้ก็อาจเป็นความพยายามที่สูญเปล่า

การติดตามผลการใช้สื่อการสอน

ในระหว่างการใช้หรือภายหลังการใช้สื่อการสอนทุกครั้ง ผู้สอนและผู้เรียนควรจะได้ร่วมกันประเมินผลของการใช้ เพื่อหาข้อบกพร่องเพื่อการปรับปรุงแก้ไข เพื่อใช้ในโอกาสต่อไปดีขึ้นรวมทั้งเพื่อให้ความแน่ใจว่าผู้เรียนได้รับความรู้เพิ่มขึ้น

การใช้สื่อการสอนกับพัฒนาการของเด็กในวัยประถม

เป็นที่ทราบกันดีว่า ในการจัดการเรียนการสอนนั้นจำเป็นต้องจัดให้เหมาะกับเด็กในวัยต่าง ๆ ทั้งนี้เพราะว่าเด็กในวัยต่าง ๆ มีพัฒนาการไม่เหมือนกัน เป็นต้นว่า ความสนใจ ความพร้อม ซึ่งแตกต่างกันโดยธรรมชาติ ตามทฤษฎีของ เพียเจต์ กล่าวว่า การพัฒนาการของเด็กนั้นแบ่งออกเป็น 3 ขั้น คือ ขั้นที่หนึ่งเป็นเด็กแรกเกิดถึง 2 ขวบ ขั้นที่สองเป็นเด็ก 2 ขวบ ถึง 11 ขวบ และขั้นที่สามเป็นเด็กตั้งแต่ 11 ขวบขึ้นไป เด็กในระดับอายุต่างกันเหล่านี้มีพัฒนาการต่างกัน เด็กในวัยประถมเป็นเด็กที่มีอายุระหว่าง 7 - 11 ขวบ ซึ่งเด็กในวัยนี้มักเรียนรู้ทุกสิ่งทุกอย่างโดยอาศัย

การจับต้อง มองเห็นได้ เรียกว่าขั้นรูปธรรม การเรียนการสอนจึงควรใช้สื่อมาประกอบเพื่อให้เหมาะสมกับเด็กวัยนี้ สื่อที่ใช้ควรเป็นสื่อที่มองเห็นภาพ สามารถจับต้องได้ จึงจะเป็นการช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ จะเห็นได้ว่าทฤษฎีของ เพียเจต์ ย้ำให้เห็นว่าในชั้นประถมศึกษา ครูต้องให้เด็กเรียนรู้จากประสบการณ์โดยการสอนจากกิจกรรมและรูปธรรมให้มาก (กองวิจัยศึกษา กรมวิชาการ. 2523 : 154)

สื่อการเรียนการสอนกับหลักสูตรประถมศึกษาในปัจจุบัน

หลักสูตรประถมศึกษาในปัจจุบัน ได้กล่าวถึงสื่อการสอน โดยกล่าวว่าสื่อการสอนเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการใช้หลักสูตรในฐานะที่สื่อการสอนจะเป็นสิ่งสนับสนุนให้ การเรียน การสอน บรรลุถึงจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่วางไว้ ในเอกสารหลักสูตรได้กล่าวว่า การใช้สื่อการสอนให้เกิดผลดีนั้น ครูจะต้องมีการเตรียมนักเรียน และเตรียมวัสดุอุปกรณ์ให้พร้อมอยู่ในสภาพดี พร้อมทั้งจะนำมาใช้ได้ทันที การใช้สื่อการสอนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูจะต้องศึกษาว่าสื่อประเภทใด เหมาะที่จะใช้จัดกิจกรรมใด ได้บ้าง จึงจะทำให้เด็กเรียนเกิดการเรียนรู้มากที่สุด นอกจากนี้ยังกล่าวว่า ในโรงเรียนควรมีสถานที่หรือห้องสำหรับเก็บรักษา และให้บริการสื่อการสอนแก่ครู อุปกรณ์การสอนชนิดต่าง ๆ ได้แก่ อุปกรณ์ประเภทโสตทัศนวัสดุ เครื่องใช้ และวัสดุสำหรับผลิตอุปกรณ์การสอน (วิชัย ราษฎร์ศิริ. 2522 : 60 - 63)

การใช้สื่อการสอน

การใช้สื่อการสอนอย่างมีระบบนั้นควรจะทำตามขั้นตอน 3 ขั้นตอนที่สำคัญคือ (มนตรี แยมกสิกร. 2526 : 93)

1. ขั้นวางแผน
2. ขั้นดำเนินการใช้
3. ขั้นประเมินผล

1. ขั้นวางแผน

ขั้นการวางแผนมีภารกิจที่จะต้องกระทำคือ

1.1 การวิเคราะห์เนื้อหาและกำหนดเป้าหมายของการเรียนการสอนว่าจุดมุ่งหมายเนื้อหาที่จะสอนแก่ผู้เรียนคืออะไร และเมื่อเสร็จสิ้นการเรียนการสอนแล้ว ผู้เรียนจะต้องแสดงพฤติกรรมอะไรออกมาบ้าง

1.2 ต้องพิจารณาว่าจะต้องใช้สื่อในขั้นตอนใดของการเรียนการสอน

1.2.1 ได้รับความสนใจ

1.2.2 นำเข้าสู่บทเรียน

1.2.3 ประกอบกับสื่ออื่นในการสอนบทเรียน

1.2.4 ทบทวนบทเรียน

1.2.5 สรุปบทเรียน

1.2.6 ทดสอบความรู้ของนักเรียน

1.3 วิเคราะห์ตัวผู้เรียน ซึ่งครูผู้สอนควรจะทราบข้อมูลเกี่ยวกับตัวผู้เรียน 4

ประการ คือ

1.3.1 ความสามารถทางสติปัญญา

1.3.2 อัตราการเรียนรู้

1.3.3 ลักษณะการเรียนรู้

1.3.4 ประสบการณ์เดิม ทักษะเดิม

1.4 เลือกสื่อ ผู้สอนต้องเลือกสื่อตามคุณสมบัติที่ดีของสื่อแต่ละประเภท

1.5 ความพยายามเลือกสื่อในลักษณะประสม (multi media) คือใช้สื่อตั้งแต่สองชนิดขึ้นไป ให้เสริมกันและกัน จะได้ผลดีกว่าการใช้สื่อเพียงอย่างเดียว หรือใช้สื่อขัดกัน

1.6 ศึกษาหรือทดลองใช้สื่อนั้นก่อน เพื่อจะได้ทราบขั้นตอนและรายละเอียดของขั้นตอนการทดลองทั้งอาจพบอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นได้ก่อนใช้จริง

1.7 เตรียมครูให้พร้อม ทั้งความรู้และทักษะการใช้

- 1.8 เตรียมห้องเรียนให้พร้อม เช่น
 - 1.8.1 เตรียมที่แขวนภาพ ที่ติดภาพ
 - 1.8.2 จัดโต๊ะ จัดห้อง
 - 1.8.3 เตรียมอุปกรณ์อื่น ๆ เช่น จอ สายไฟ เครื่องฉาย ฯลฯ
 - 1.8.4 พิจารณาด้านแสงสว่าง การระบายอากาศ ที่นั่ง
 - 1.9 เตรียมสื่อหรืออุปกรณ์เสริมอื่น ๆ ตามหลักการสื่อประสม
 - 1.10 เตรียมผู้เรียนให้พร้อม ทั้งในด้านความสนใจ การปูพื้นฐาน การนำเข้าสู่บทเรียน
- ก่อนใช้สื่อ เตรียมคำถาม เตรียมกิจกรรม หรือผู้เรียนต้องเตรียมสิ่งของอะไรบ้าง

2. ขั้นตอนการใช้สื่อ

ขั้นการใช้สื่อสิ่งที่ครูควรปฏิบัติ คือ

- 2.1 ก่อนใช้ครูควรชี้ให้เห็นจุดสำคัญ หรือควรบอกจุดมุ่งหมายของการใช้สื่อนั้น
 - 2.2 การเสนอเนื้อหาไม่ควรช้าหรือเร็วเกินไป
 - 2.2.1 การสาธิต ผู้เรียนมองเห็นทั่วถึงหรือไม่
 - 2.2.2 ประเภทการฉายภาพ ความสว่างจะต้องเพียงพอ
 - 2.2.3 บรรยาย หรืออธิบายให้ชัดเจน
 - 2.3 ควรเสนอสื่อเฉพาะเมื่อถึงเวลาใช้ เช่น การปิด การบัง การทยอยออกมา
- ตามขั้นตอน จะทำให้น่าสนใจ

3. ขั้นประเมินผล

ในการประเมินผลการใช้สื่อการสอนนั้น สิ่งที่ครูควรประเมินควรประกอบด้วย 3 ส่วนด้วยกันคือ

- 3.1 การประเมินการวางแผนการใช้สื่อ ว่าสิ่งที่ได้ดำเนินการไปนั้นเป็นไปตามแผนหรือไม่

3.2 การประเมินขอบข่ายการใช้สื่อ โดยประเมินว่าการใช้สื่อนั้นมีเนื้อหาหรือไม่ ชัดชัดอย่างไร มีสาเหตุมาจากอะไร มีการเตรียมการป้องกันหรือไม่ การดำเนินการเป็นไปตาม ขั้นตอนการใช้สื่อหรือไม่

งานวิจัยที่เกี่ยวกับสื่อการสอน

งานวิจัยที่เกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนจะกล่าวเฉพาะงานวิจัยที่เกี่ยวกับระดับชั้นประถมศึกษาเท่านั้น เพราะจะได้ทราบสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการได้ตรงเป้าหมาย บุญทัศน์ ทนคำ (2517 : 176) ได้วิจัยเกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อทัศนูปกรณ์ของครูใน โรงเรียนระดับประถมศึกษาพบว่า

ในด้านการผลิตสื่อการสอน

1. ครูให้สื่อการสอนของโรงเรียนมากที่สุด
2. ครูได้วัสดุการผลิตจากเงินโรงเรียนซื้อจัดหา
3. วัสดุท้องถิ่นที่มีมากหาง่ายคือไม้ไผ่ ขมิ้น ลูกฟัก

ในด้านการใช้สื่อการสอน

1. สื่อของจริง บัตรคำ ของตัวอย่าง แผ่นภาพ ภาพชุด แผนที่ ใช้มากที่สุดและ รองลงมาตามคำ
2. อุปกรณ์ที่โรงเรียนมีมากที่สุดและรองลงมาตามลำดับคือ
 - 2.1 แผนภาพ แผนที่ ภาพชุด แผ่นเสียง
 - 2.2 เครื่องรับวิทยุ เครื่องบันทึกเสียง เครื่องเล่นแผ่นเสียง กล้องจุลทัศน์
3. การใช้สื่อการสอน
 - 3.1 ครูมีความรู้เรื่องสื่อทัศนูปกรณ์น้อย
 - 3.2 สื่อบางชนิดใช้ยาก

3.3 ครูขาดความรู้และประสบการณ์ในการใช้สิ่งต่าง ๆ

3.4 สื่อการสอนมีน้อยไม่พอใช้

เต็มสิทธิ์ สงค์ทอง (2517 : 95) ได้ศึกษาสภาพของบริการโสตทัศนศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย จังหวัดอุทัยธานี ได้ผลดังนี้

1. โรงเรียนส่วนมากมีสื่อการสอนน้อยไม่พอใช้
2. ครูยังขาดความรู้ในการผลิต และการใช้สื่อ
3. ครูและครูใหญ่มีความคิดในการที่จะให้มีการพัฒนาโสตทัศนอุปกรณ์
4. ครูมีใญ่หาหลายประการ เช่น ขาดงบประมาณ ขาดความรู้ ขาดผู้สนับสนุน
5. วัสดุท้องถิ่นที่นำมาใช้ในการผลิตสื่อการสอนได้มีจำนวนน้อยลง (เต็มสิทธิ์ สงค์ทอง.

2517 : 95 - 96)

แจ่มจันทร์ ปรีชาวิชัย (2522 : ง - ฉ) ได้ศึกษาปัญหาและความต้องการสื่อการสอนของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดราชบุรีในการใช้หลักสูตร พ.ศ. 2521 พบว่า ครูส่วนมากนำวัสดุที่หาง่ายในท้องถิ่นมาเป็นสื่อการสอนโดยยึด เนื้อ แผนการสอน คู่มือครูและความประหยัดเป็นเกณฑ์ในการเตรียมและผลิตสื่อ ครูใช้สื่อการสอนมากในกลุ่มวิชาทักษะและกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต เกี่ยวกับปัญหาในการผลิตสื่อการสอนพบว่า ครูไม่มีเวลาในการผลิตสื่อการสอนเนื่องจากมีชั่วโมงการสอนมาก ขาดงบประมาณและเครื่องอำนวยความสะดวกในการผลิต ครูส่วนมากต้องการให้กรมวิชาการหรือหน่วยงานต้นสังกัดจัดทำสื่อการสอนบางชนิดที่โรงเรียนจัดทำไม่ได้ ให้โอกาสครูทุกคนเสนอความคิดเห็นและความต้องการในการใช้สื่อการสอน จัดให้มีเจ้าหน้าที่ให้คำปรึกษาในการใช้สื่อการสอน ต้องการการสนับสนุนจากผู้บริหาร ตลอดจนต้องการให้มีการจัดสรรงบประมาณด้านสื่อการสอนให้ นอกจากนี้ครูยังต้องการให้มีศูนย์สื่อการสอนของโรงเรียน และต้องการให้มีการจัดหาวัสดุสิ้นเปลือง เครื่องมือและห้องผลิตสื่อการสอนด้วย

เควิร์ด (Quirk. 1964 : XXXVI, 311) ได้ศึกษาการใช้โสตทัศนวัสดุในโรงเรียนประถมศึกษาของนิวยอร์กและแคลิฟอร์เนีย พบปัญหาดังนี้คือ

1. โรงเรียนมีโครงการทางด้านโสตทัศนศึกษาไม่ค่อยรัดกุม ตอนต้นปีการศึกษา

1962 - 1963

2. โครงการทางโสตทัศนศึกษาของโรงเรียนไม่ค่อยจะได้รับการสนับสนุนทางด้านการเงินและยังขาดโสตทัศนวัสดุต่าง ๆ อยู่มาก

3. การใช้โสตทัศนวัสดุส่วนมากใช้โสตทัศนวัสดุที่เคยใช้กันมาก่อน เช่น กระดานดำ บัตรคำ แผนที่ ลูกโลก รองลงมาก็เป็นภาพยนตร์ ฟิล์มสตริป เทปบันทึกเสียง และแผ่นเสียง ส่วนโทรทัศน์ ภาพโปร่งแสง และเครื่องฉายภาพข้ามศีรษะมีใช้น้อย

เลเชอร์ (Lasher. 1972 : 6837 - 6838) ได้ทำการวิจัยเรื่องทัศนคติที่มีต่อสื่อการศึกษา และความสามารถของครูระดับประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ในด้านการใช้สื่อการสอน ครูมีความยุ่งยากในการใช้สื่อการสอนประเภทเครื่องมือ เช่น เครื่องฉายฟิล์มสตริป เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ ครูมีความลำบากในการเลือกสื่อการสอนให้ตรงกับการเรียนรู้

อาร์เทอร์บูรี (Arterbury. 1972 : 4825A - 4826A) ได้ศึกษาผลการให้บริการสื่อการสอนซึ่งจัดบริการโดยศูนย์บริการการศึกษาประจำท้องถิ่นในรัฐแท็กซัสพบว่า ครูที่สอนวิชาเฉพาะ และครูชั้นประถมศึกษาให้บริการจากศูนย์บริการการศึกษามากกว่าครูมัธยม ครูในสายวิชาสังคมศึกษามีแนวโน้มเป็นผู้ใช้น้อยครั้งกว่าครูสาขาวิชาอื่น ครูที่ได้รับการอบรมเกี่ยวกับโสตทัศนอุปกรณ์จะใช้โสตทัศนอุปกรณ์ประกอบการสอนมากกว่าครูที่ไม่เคยได้รับการฝึกอบรม และอุปสรรคที่สำคัญต่อการใช้อุปกรณ์ คือ การรับส่งโสตทัศนอุปกรณ์ที่เชื่องช้า

จากการได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสื่อการสอนในโรงเรียนประถมศึกษาทั้งในและนอกประเทศ ทำให้ทราบถึงการใช้สื่อการสอนและผลของการให้บริการสื่อการสอน ช่วยให้ผู้วิจัยเกิดความรู้และความคิดในเรื่องเกี่ยวกับสื่อการสอนในระดับประถมศึกษา ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นปัญหาการผลิตและการใช้สื่อการสอน สำหรับปัจจุบันปัญหาเหล่านี้อาจเปลี่ยนแปลงไป จึงควรจะได้ศึกษาสำรวจสภาพการณ์และความต้องการการใช้สื่อการสอน

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

เพื่อให้การศึกษาและวิจัยในครั้งนี้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ จึงได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. เลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
3. วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้มาจากการเลือกกลุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากครูผู้สอนที่มีหน้าที่เกี่ยวกับด้านเทคโนโลยีทางการศึกษา หรือฝ่ายวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดตรัง ทุกโรงเรียน (332 โรงเรียน) โรงเรียนละ 1 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 332 คน คิดเป็นร้อยละ 9.91 จากครูผู้สอนทั้งหมด 3609 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaires) แบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 สภาส่วนตัวของผู้สอน แบบสอบถามเป็นแบบเติมคำและเลือกตอบ

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับสภาพ การใช้สื่อการสอน ลักษณะคำถามเป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ และมาตราส่วนประมาณค่า

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการในการใช้สื่อการสอน ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า

ผู้วิจัยการศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนแล้ว
สร้างแบบสอบถามเสนอต่อกรรมการ และผู้เชี่ยวชาญทางประถมศึกษา เพื่อพิจารณาแก้ไข นำแบบ
สอบถามที่แก้ไขแล้วไปทดลอง ใช้กับครูที่มีใช้กลุ่มตัวอย่าง ต่อจากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไข ก่อนนำไป
ใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

ตัวอย่างแบบสอบถาม

ตอนที่ 1

สภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดขีดเครื่องหมาย / ลงใน ☐ ตามสภาพความเป็นจริง

1. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

2. อายุ

☐ ไม่เกิน 30 ปี

☐ 31 - 40 ปี

☐ 41 - 50 ปี

☐ 51 ปีขึ้นไป

3. วุฒิต่างการศึกษา

☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี

☐ ปริญญาตรี

☐ ปริญญาโท

☐ สูงกว่าปริญญาโท

4. อายุราชการ

☐ 1 - 5 ปี

20

☐ 6 - 10 ปี

☐ 11 - 15 ปี

☐ 16 ปีขึ้นไป

5. จำนวนเวลาที่ท่านทำการสอนต่อสัปดาห์

☐ น้อยกว่า 8 ชั่วโมง

☐ 9 - 15 ชั่วโมง

☐ 16 - 22 ชั่วโมง

☐ มากกว่า 22 ชั่วโมง

6. ความรู้และประสบการณ์ทางด้านสื่อการสอน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ เรียนจบทางสาขานี้โดยตรง

☐ เคยเรียนมาบางวิชาในสถาบันการศึกษา

☐ เคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน

☐ เคยศึกษาค้นคว้าจากตำรา หนังสือและเอกสารต่าง ๆ

☐ ฝึกการใช้สื่อการสอนด้วยตนเอง

☐ เคยเห็นการใช้สื่อการสอนของผู้อื่น

☐ ไม่มีความรู้เกี่ยวกับสื่อการสอนเลย

7. ความคิดเห็นของท่านต่อสื่อการสอน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ เป็นสิ่งจำเป็นเพราะช่วยให้การสอนได้ผลดี

☐ ทำให้นักเรียนเข้าใจสิ่งที่เรียนได้เป็นอย่างดี

☐ เป็นสิ่งที่มีความสำคัญและมีประโยชน์ต่อการเรียนพอสมควร

☐ มีประโยชน์ แต่ไม่ค่อยได้ใช้ เพราะขาดสิ่งอำนวยความสะดวก

☐ เสียเวลาในการจัดเตรียมอุปกรณ์

☐ การไม่ใช้สื่อการสอนให้ผลดีกว่า

☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)

ตอนที่ 2

สถานภาพการใช้สื่อการสอน

1. ท่านใช้สื่อการสอนประกอบการสอนมากน้อยเพียงใด

- ☐ ใช้บ่อยครั้ง
- ☐ ใช้ทุกบทเรียน
- ☐ ใช้เป็นบางครั้ง
- ☐ ไม่ใช้เลย

2. สื่อการสอนที่ท่านเคยใช้ ได้มาจากไหน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ผลิตขึ้นด้วยตนเอง
- ☐ ใช้เงินส่วนตัวซื้อ
- ☐ โรงเรียนจัดหาให้
- ☐ ช่วยกันผลิตร่วมกับนักเรียน
- ☐ ให้นักเรียนช่วยกันหามา
- ☐ ยืมจากเพื่อนครูในโรงเรียน

3. การใช้สื่อการสอนขณะทำการสอน

- ☐ ช่วยตัวเอง
- ☐ เพื่อนครูช่วย
- ☐ นักเรียนช่วย
- ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)

4. ท่านใช้สื่อการสอนต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด

โปรดขีดเครื่องหมาย / ลงในช่องตารางขวามือให้ตรงกับความเป็นจริง

สื่อการสอน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
<u>ประเภทสิ่งพิมพ์</u>					
1. หนังสือแบบเรียน					
2. หนังสืออ้างอิง					
3. หนังสือพิมพ์					
4. วารสาร					
<u>ประเภทใช้กับเครื่องฉาย</u>					
5. เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ					
6. สไลด์					
7. ภาพยนตร์					
<u>ประเภทไม่ต้องใช้เครื่องฉาย</u>					
8. รูปภาพ					
9. สัมุดภาพ					
10. ภาพการ์ตูน					
11. ภาพโปสเตอร์					
12. รูปตัดมา					
13. ภาพถ่าย					
14. ภาพเขียน					
15. แผนภูมิ					
16. แผนสถิติ					

สื่อการสอน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
17. แผนที่					
18. แผนภาพ					
19. กระดานผ้าสำลี					
20. กระดานดำ					
21. กระเป๋านั่ง					
22. ชอล์คสี					
23. ของจริง					
24. ของจำลอง					
25. ของตัวอย่าง					
26. หุ่น					
<u>ประเภทเครื่องเสียง</u>					
27. วิทยุ					
28. วิทยุเทปคาสเซต					
29. เทปบันทึกเสียง					
30. โทรทัศน์					
<u>ประเภทกิจกรรม</u>					
31. การสาธิต, การทดลอง					
32. การแสดงนิทรรศการ					
33. การแสดงบทบาทสมมติ					
34. การแสดงละคร					
35. ทัศนศึกษานอกสถานที่					
36. บทเรียนโปรแกรม					

สื่อการสอน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
37. กระบวนการกลุ่ม					
38. ชุดการสอน					
39. การเรียนเป็นรายบุคคล					
40. การสร้างสถานการณ์จำลอง					

ตอนที่ 3

ปัญหาและความต้องการในการใช้สื่อการสอน1. ปัญหาในการใช้สื่อการสอน

ข้อความ	มีปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. โรงเรียนมีสื่อการสอนน้อย ไม่เพียงพอต่อการใช้					
2. ขาดนักเทคโนโลยีทางการศึกษาในการแนะนำการใช้					
3. หาสื่อที่ตรงจุดมุ่งหมายได้ยาก					
4. ไม่มีเวลาเตรียมการใช้สื่อการสอน					
5. ขาดความรู้ในการใช้สื่อการสอน					
6. ขาดทักษะและประสบการณ์ในการใช้สื่อ					
7. มีนักเรียนมากเกินไปไม่เหมาะกับการใช้สื่อ					
8. เกรงว่าสื่อการสอนจะเสียหาย					
9. ไม่ทราบแหล่งบริการสื่อ ภายนอกโรงเรียน					
10. มีความยุ่งยากในการใช้สื่อการสอน					
11. สภาพของสถานที่ไม่เหมาะในการใช้สื่อ					

ข้อความ	มีปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
12. มีความยุ่งยากในการเคลื่อนย้าย ตระเตรียมสื่อ					
13. ปัญหาอื่น ๆ (โปรดระบุ)					

2. ความต้องการในการใช้สื่อการสอน

สื่อการสอน	ปริมาณความต้องการ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
<u>สื่อประเภทวัสดุ (Software)</u>					
1. รูปภาพ					
2. แผนภูมิ					
3. แผนสถิติ					
4. แผนภาพ					
5. แผนที่					
6. ลูกโลก					
7. ของจริง					
8. หุ่นจำลอง					
9. ของตัวอย่าง					

สื่อการสอน	ปริมาณความต้องการ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
10. กระเป๋านั่ง					
11. แผ่นป้ายสำลี					
12. ตู้ฉันทรทัศน์					
13. จอฉาย					
14. แผ่นภาพโปรงใส					
15. แผ่นสไลด์					
16. ภาพพลิก					
17. ป้ายนิเทศ					
18. เทปคาสเซ็ท					
<u>สื่อประเภทอุปกรณ์ (Hardware)</u>					
1. เครื่องฉายสไลด์					
2. เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ					
3. เครื่องขยายเสียง					
4. เครื่องบันทึกเสียง					
5. เครื่องรับวิทยุ					
6. เครื่องโรเนียว					
7. เครื่องพิมพ์ดีด					
8. เครื่องปรุไข					
9. เครื่องเขียนแบบ					
10. เครื่องมือทำซิลด์สกรีน					

สื่อการสอน	ปริมาณความต้องการ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
<u>สื่อประเภทเทคนิคและวิธีการ</u> (Techniques and Methods) 1. ชุดการสอน 2. บทเรียนโปรแกรม 3. ขบวนการกลุ่ม 4. การแสดงบทบาทสมมติ 5. บทเรียนสำเร็จรูป 6. การสอนเป็นกลุ่ม 7. การเรียนเป็นรายบุคคล 8. การสอนแบบศูนย์การเรียนรู้					

3. ท่านมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการใช้สื่อการสอนอย่างไร

- ☐ ต้องการให้ผู้เชี่ยวชาญในการใช้สื่อการสอนตามความเหมาะสม
- ☐ ต้องการให้มีการอบรมเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอน
- ☐ ต้องการให้หน่วยบริการ และให้ความสะดวกในการใช้สื่อการสอน
- ☐ ต้องการสถานที่ใช้สื่อการสอนที่เหมาะสม
- ☐ โรงเรียนควรมีสื่อการสอนที่จำเป็น เช่น เครื่องฉาย เครื่องเสียง ฯลฯ
- ☐ ต้องการให้ผู้มีความรู้ความสามารถในด้านสื่อการสอน คอยให้คำแนะนำการใช้สื่อการสอนที่ถูกต้องและมีประสิทธิภาพในการสอน

- [] ผู้บริหารควรสนับสนุนและส่งเสริมในการใช้สื่อการสอน
- [] ควรจัดให้มีวารสาร หรือสิ่งพิมพ์ที่ให้ความรู้ด้านข่าวสารการใช้สื่อ และแนะนำสื่อ หรือเทคโนโลยีทางการศึกษาใหม่ ๆ เพื่อเพิ่มพูนความรู้แก่ครูอยู่เสมอ
- [] ควรจะมีฝ่ายซ่อมบำรุงสื่อการสอน
- [] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

3. วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอลหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยถึงผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดตรัง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากโรงเรียนในสังกัด และขอความอนุเคราะห์จากสำนักงานการประถมศึกษาทั้ง 6 อำเภอและ 1 กิ่งอำเภอ เป็นผู้ส่งและเก็บรวบรวมข้อมูลจากโรงเรียน
2. ดำเนินการส่งและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจากสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ และสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

แบบสอบถามที่ได้รับคืนมา ผู้วิจัยจะดำเนินการเป็นขั้น ๆ ดังนี้

1. นำข้อมูลในแบบสอบถาม มาแยกตามรายการต่าง ๆ กรอกลงตาราง
2. วิเคราะห์ความถี่ของรายการต่าง ๆ ใช้วิธีทางสถิติด้วยการหาค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S)
3. วิธีกำหนดน้ำหนักคะแนน (Weighting) ดำเนินการดังนี้

มากที่สุด	5 คะแนน
มาก	4 คะแนน
ปานกลาง	3 คะแนน
น้อย	2 คะแนน
น้อยที่สุด	1 คะแนน

4. กำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายข้อมูลที่เป็นค่าเฉลี่ยดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	แปลความ
4.51 - 5.00	มากที่สุด
3.51 - 4.50	มาก
2.51 - 3.50	ปานกลาง
1.51 - 2.50	น้อย
1.00 - 1.50	น้อยที่สุด

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 หาค่าร้อยละ

$$\text{ร้อยละของรายการใด ๆ} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น}}{\text{ความถี่ทั้งหมด}} \times 100$$

5.2 หาค่าคะแนนเฉลี่ย (Arithmetic Mean) ใช้สูตร (คณะอาจารย์ผู้สอนวิจัย

521.2527 : 63)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

5.3 หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ใช้สูตร

(ชุดรี วงศ์รัตนะ. 2527 : 74)

$$S = \sqrt{\frac{N \sum fx^2 - (\sum fx)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

f แทน ความถี่ของคะแนน

x แทน ค่าของคะแนน

n แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง
2. สภาพส่วนตัวของครูผู้สอนที่มีหน้าที่เกี่ยวกับด้านสื่อการสอน
3. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อสื่อการสอน
4. สถานภาพการใช้สื่อการสอน
5. ปัญหาในการใช้สื่อการสอน
6. ความต้องการในการใช้สื่อการสอน
7. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการใช้สื่อการสอน

1. ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างของการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนที่มีหน้าที่เกี่ยวกับด้านเทคโนโลยีทางการศึกษา หรือฝ่ายวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา จังหวัดตรัง จำนวน 332 คน ซึ่งได้แจกแบบสอบถามจำนวน 332 ฉบับ และได้รับแบบสอบถามคืนมาและใช้เป็นข้อมูลได้ จำนวน 284 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 85.54 สามารถถือได้ว่าเป็นกลุ่มตัวอย่างที่จะนำมาทำการวิจัยได้

2. สภาพส่วนตัวของครูผู้สอนที่ทำหน้าที่ เกี่ยวกับด้านเทคโนโลยีทางการศึกษา

ตาราง 1 แสดงจำนวนครูผู้สอนจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	196	69.01
หญิง	88	30.99
รวม	284	100

จากตาราง 1 แสดงว่าครูผู้สอนส่วนใหญ่เป็นเพศชายคิดเป็นร้อยละ 69.01 รองลงมา
เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 30.99

ตาราง 2 แสดงจำนวนครูผู้สอนจำแนกตามระดับอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เกิน 30 ปี	60	21.13
31 - 40 ปี	159	55.99
41 - 50 ปี	54	19.01
51 ปีขึ้นไป	11	3.87
รวม	284	100

จากตาราง 2 แสดงว่าครูผู้สอนส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 55.99 รองลงมามีอายุไม่เกิน 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 21.13 และอายุระหว่าง 41 - 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 19.01 ส่วนที่มีจำนวนน้อยที่สุดมีอายุตั้งแต่ 51 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 3.87

ตาราง 3 แสดงจำนวนครูผู้สอนจำแนกตามวุฒิทางการศึกษา

วุฒิทางการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	67	23.59
ปริญญาตรี	216	76.06
ปริญญาโท	1	0.35
สูงกว่าปริญญาโท	-	-
รวม	287	100

จากตาราง 3 แสดงว่าครูผู้สอนส่วนใหญ่มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 76.06 รองลงมามีวุฒิทางการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 23.59 ส่วนที่มีจำนวนน้อยที่สุดมีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 0.35

ตาราง 4 แสดงจำนวนครูผู้สอนจำแนกตามอายุราชการ

อายุราชการ	จำนวน	ร้อยละ
1 - 5 ปี	30	10.56
6 - 10 ปี	85	29.93
11 - 15 ปี	108	38.03
16 ปีขึ้นไป	61	21.48
รวม	284	100

จากตาราง 4 แสดงว่าครูผู้สอนส่วนใหญ่มีอายุราชการระหว่าง 11 - 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 38.03 รองลงมาคืออายุราชการระหว่าง 6 - 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 29.93 และอายุราชการตั้งแต่ 16 ปี ขึ้นไปคิดเป็นร้อยละ 21.48 ส่วนที่มีจำนวนน้อยที่สุดมีอายุราชการระหว่าง 1 - 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 10.56

ตาราง 5 แสดงจำนวนครูผู้สอนจำแนกตามจำนวนเวลาทำการสอนต่อสัปดาห์

ทำการสอนต่อสัปดาห์	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 8 ชั่วโมง	22	7.74
9 - 15 ชั่วโมง	42	14.79
16 - 22 ชั่วโมง	89	31.34
มากกว่า 22 ชั่วโมง	131	46.13
รวม	284	100

จากตาราง 5 แสดงว่าครูผู้สอนส่วนใหญ่ทำการสอนต่อสัปดาห์ มากกว่า 22 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 46.13 รองลงมาทำการสอนต่อสัปดาห์ระหว่าง 16 - 22 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 31.34 และทำการสอนต่อสัปดาห์ระหว่าง 9 - 15 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 14.79 ส่วนที่มือน้อยที่สุด ทำการสอนต่อสัปดาห์ น้อยกว่า 8 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 7.74

ตาราง 6 แสดงจำนวนครูผู้สอนจำแนกตามความรู้และประสบการณ์ทางด้านสื่อการสอน

ความรู้และประสบการณ์*	จำนวน	ร้อยละ
เรียนจบทางสาขานี้โดยตรง	28	9.86
เคยเรียนมาบางวิชาในสถาบันการศึกษา	210	73.94
เคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน	189	66.55
เคยศึกษาค้นคว้าจากตำราหนังสือและเอกสารต่าง ๆ	150	52.82
ฝึกการใช้สื่อการสอนด้วยตนเอง	142	50.00
เคยเห็นการใช้สื่อการสอนของผู้อื่น	164	57.75
ไม่มีความรู้เกี่ยวกับสื่อการสอนเลย	3	1.06

* ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตาราง 6 แสดงว่าครูผู้สอนส่วนใหญ่มีความรู้และประสบการณ์จากการที่เคยเรียนมาบางวิชาในสถาบันการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 73.94 รองลงมาเคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 66.55 และเคยเห็นการใช้สื่อการสอนของผู้อื่น คิดเป็นร้อยละ 57.75 ส่วนที่มีจำนวนน้อยที่สุด ไม่มีความรู้เกี่ยวกับสื่อการสอนเลย คิดเป็นร้อยละ 1.06

3. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อสื่อการสอน

ตาราง 7 แสดงจำนวนครูผู้สอนจำแนกตามความคิดเห็นต่อสื่อการสอน

ความคิดเห็นต่อสื่อการสอน*	จำนวน	ร้อยละ
เป็นสิ่งจำเป็นเพราะช่วยให้การสอนได้ผลดี	259	91.20
ทำให้นักเรียนเข้าใจสิ่งที่เรียนได้เป็นอย่างดี	250	88.03
เป็นสิ่งที่มีความสำคัญและมีผลประโยชน์ต่อการเรียนพอสมควร	239	84.15
มีประโยชน์แต่ไม่ค่อยได้ใช้เพราะขาดสิ่งอำนวยความสะดวก	153	53.87
เสียเวลาในการจัดเตรียมอุปกรณ์	22	7.75
การไม่ใช้สื่อการสอนให้ผลดีกว่า	-	-
อื่น ๆ	-	-

* ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตาราง 7 แสดงว่าครูผู้สอนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าสื่อการสอนเป็นสิ่งจำเป็น เพราะช่วยให้การสอนได้ผลดี คิดเป็นร้อยละ 91.20 รองลงมา มีความคิดเห็นว่า ทำให้นักเรียนเข้าใจสิ่งที่เรียนได้เป็นอย่างดี คิดเป็นร้อยละ 88.03 และเป็นสิ่งที่มีความสำคัญและมีผลประโยชน์ต่อการเรียนพอสมควร คิดเป็นร้อยละ 84.15 ส่วนที่มีจำนวนน้อยที่สุดมีความคิดเห็นว่า เสียเวลาในการจัดเตรียมอุปกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 7.75

4. สถานการณ์การใช้สื่อการสอน

ตาราง 8 แสดงจำนวนครูผู้สอนจำแนกตามการใช้สื่อการสอน

การใช้สื่อการสอน	จำนวน	ร้อยละ
ใช้บ่อยครั้ง	116	40.85
ใช้ทุกบทเรียน	30	10.56
ใช้เป็นบางครั้ง	138	48.59
ไม่ใช้เลย	-	-
รวม	284	100

จากตาราง 8 แสดงว่าครูผู้สอนส่วนใหญ่ใช้สื่อการสอนเป็นบางครั้งคิดเป็นร้อยละ 48.59 รองลงมาใช้สื่อการสอนบ่อยครั้งคิดเป็นร้อยละ 40.85 ส่วนที่มีจำนวนน้อยที่สุดใช้สื่อการสอนทุกบทเรียนคิดเป็นร้อยละ 10.56

ตาราง 9 แสดงจำนวนครูผู้สอนจำแนกตามที่มาของสื่อการสอน

สื่อการสอน ได้จาก *	จำนวน	ร้อยละ
ผลิตขึ้นด้วยตนเอง	199	70.07
ใช้เงินส่วนตัวซื้อ	144	50.70
โรงเรียนจัดหาให้	180	63.38
ช่วยกันผลิตร่วมกับนักเรียน	111	39.08
ให้นักเรียนช่วยกันหามา	130	45.77
ยืมจากเพื่อนครูในโรงเรียน	82	28.87

* ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตาราง 9 แสดงว่าครูผู้สอน ส่วนใหญ่ผลิตสื่อขึ้นมาด้วยตนเองคิดเป็นร้อยละ 70.07 รองลงมาโรงเรียนจัดหาให้ คิดเป็นร้อยละ 63.38 และใช้เงินส่วนตัวซื้อคิดเป็นร้อยละ 50.70 ส่วนที่มีจำนวนน้อยที่สุดยืมจากเพื่อนครูในโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 28.87

ตาราง 10 แสดงจำนวนครูผู้สอนจำแนกตามการใช้สื่อการสอนขณะทำการสอน

การใช้สื่อการสอนขณะทำการสอน	จำนวน	ร้อยละ
ช่วยตัวเอง	192	67.60
เพื่อนครูช่วย	12	4.23
นักเรียนช่วย	80	28.17
อื่น ๆ	-	-
รวม	284	100

จากตาราง 10 แสดงว่าครูผู้สอนส่วนใหญ่ช่วยตัวเอง คิดเป็นร้อยละ 67.60 รองลงมา
ให้นักเรียนช่วย คิดเป็นร้อยละ 28.17 และเพื่อนครูช่วยน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.23

ตาราง 11 การใช้สื่อการสอนประเภทสิ่งพิมพ์

สื่อประเภทสิ่งพิมพ์	$\bar{X}$	S	ลำดับที่
1. หนังสือแบบเรียน	4.60	0.61	1
2. หนังสืออ้างอิง	2.53	0.92	3
3. หนังสือพิมพ์	3.54	1.06	2
4. วารสาร	2.44	0.95	4
เฉลี่ย	3.28	0.89	-

จากตาราง 11 ปรากฏว่า สื่อการสอนประเภทสิ่งพิมพ์ ที่นิยมใช้กันมาก คือ หนังสือแบบเรียน ($\bar{X} = 4.60$) รองลงมาคือหนังสือพิมพ์ ($\bar{X} = 3.54$) และหนังสืออ้างอิง ($\bar{X} = 2.53$) ส่วนสื่อการสอนประเภทสิ่งพิมพ์ที่ใช้กันน้อยคือ วารสาร ($\bar{X} = 2.44$)

การใช้สื่อการสอนประเภทสิ่งพิมพ์อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.28$)

ตาราง 12 การใช้สื่อการสอนประเภทใช้กับเครื่องฉาย

สื่อประเภทใช้กับเครื่องฉาย	$\bar{X}$	S	ลำดับที่
1. เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ	2.06	1.14	1
2. สไลด์	1.99	1.10	2
3. ภาพยนตร์	1.04	0.20	3
เฉลี่ย	1.70	0.81	-

จากตาราง 12 การใช้สื่อการสอนประเภทใช้กับเครื่องฉาย ที่ใช้กันมากที่สุดคือ เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ ($\bar{X} = 2.06$) รองลงมาคือสไลด์ ($\bar{X} = 1.99$) สื่อการสอนประเภทเครื่องฉายที่ใช้น้อยที่สุดก็คือภาพยนตร์ ($\bar{X} = 1.04$)

การใช้สื่อการสอนประเภทใช้กับเครื่องฉาย จัดอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.70$)

ตาราง 13 การใช้สื่อการสอนประเภทไม่ต้องใช้เครื่องฉาย

สื่อประเภทไม่ต้องใช้เครื่องฉาย	$\bar{X}$	S	ลำดับที่
1. รูปภาพ	4.46	0.65	2
2. สมุดภาพ	3.51	1.17	9
3. ภาพการ์ตูน	3.21	1.24	13
4. ภาพโปสเตอร์	3.79	1.13	6
5. รูปตัดมา	4.32	0.85	3
6. ภาพถ่าย	3.19	1.33	14
7. ภาพเขียน	2.65	1.29	15
8. แผนภูมิ	3.61	1.20	8
9. แผนสถิติ	2.25	1.36	17
10. แผนที่	3.34	1.17	12
11. แผนภาพ	3.37	1.14	11
12. กระดานผ้าสาส์	2.41	1.29	16
13. กระดานดำ	4.67	0.52	1
14. กระเป๋าน้ำ	3.68	1.16	7
15. ซอล์คส์	4.16	1.05	4

ตาราง 13 (ต่อ)

สื่อประเภทไม่ต้องใช้เครื่องฉาย	$\bar{X}$	S	ลำดับที่
16. ของจริง	3.84	1.09	5
17. ของจำลอง	2.11	1.14	18
18. ของตัวอย่าง	3.50	1.20	10
19. หุ่น	2.11	0.84	18
เฉลี่ย	3.38	1.10	-

จากตาราง 13 การใช้สื่อการสอนประเภทไม่ต้องใช้เครื่องฉายที่ใช้กันมากที่สุด คือ กระดานดำ ($\bar{X} = 4.67$) รองลงมาคือรูปภาพ ($\bar{X} = 4.46$) รูปตัดมา ($\bar{X} = 4.32$) , ซอล์คสี ($\bar{X} = 4.16$) ของจริง ($\bar{X} = 3.84$) และภาพโปรเตอร์ ($\bar{X} = 3.79$) ตามลำดับส่วนสื่อการสอนประเภทไม่ต้องใช้เครื่องฉายที่ใช้กันน้อยที่สุด คือของจำลองและหุ่น ($\bar{X} = 2.11$)

การใช้สื่อการสอนประเภทไม่ต้องใช้เครื่องฉายจัดอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.38$)

ตาราง 14 การใช้สื่อการสอนประเภทเครื่องเสียง

สื่อประเภทเครื่องเสียง	$\bar{X}$	S	ลำดับที่
1. วิทยุ	3.84	1.09	1
2. วิทยุเทปคาสเซต	3.54	1.05	2
3. เทปบันทึกเสียง	2.78	1.05	3
4. โทรทัศน์	2.43	0.44	4
เฉลี่ย	3.15	0.91	-

จากตาราง 14 การใช้สื่อการสอนประเภทเครื่องเสียง ใช้กันมากที่สุดคือ วิทยุ ($\bar{X} = 3.84$) รองลงมาคือ วิทยุเทปคาสเซต ($\bar{X} = 3.54$) และเทปบันทึกเสียง ($\bar{X} = 2.78$) ตามลำดับ ส่วนสื่อประเภทเครื่องเสียงที่ใช้น้อยที่สุด คือ โทรทัศน์ ($\bar{X} = 2.43$)

การใช้สื่อการสอนประเภทเครื่องเสียงจัดอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.15$)

ตาราง 15 การใช้สื่อการสอนประเภทกิจกรรม

สื่อประเภทกิจกรรม	$\bar{X}$	S	ลำดับที่
1. การสาธิต, การทดลอง	3.86	1.05	1
2. การแสดงนิทรรศการ	2.92	1.06	5
3. การแสดงบทบาทสมมติ	3.77	1.10	2
4. การแสดงละคร	2.10	0.95	8
5. ทักษะศึกษานอกสถานที่	2.01	1.07	10
6. บทเรียนโปรแกรม	2.02	1.01	9
7. กระบวนการกลุ่ม	3.51	1.16	3
8. ชุดการสอน	2.92	1.10	5
9. การเรียนเป็นรายบุคคล	3.27	1.08	4
10. การสร้างสถานการณ์จำลอง	2.27	1.15	7
เฉลี่ย	2.87	1.07	-

จากตาราง 15 การใช้สื่อการสอนประเภทกิจกรรม ใช้กันมากที่สุดคือ การสาธิต, การทดลอง ($\bar{X} = 3.86$) รองลงมาคือ การแสดงบทบาทสมมติ ($\bar{X} = 3.77$), กระบวนการกลุ่ม ($\bar{X} = 3.51$), การเรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X} = 3.27$), ชุดการสอน และการแสดงนิทรรศการ ($\bar{X} = 2.92$) ตามลำดับ ส่วนสื่อประเภทกิจกรรมที่ใช้น้อยที่สุดคือ การศึกษานอกสถานที่ ($\bar{X} = 2.01$)

การใช้สื่อการสอนประเภทกิจกรรม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.87$)

5. ปัญหาในการใช้สื่อการสอน

ตาราง 16 ปัญหาในการใช้สื่อการสอน

ปัญหาในการใช้สื่อการสอน	$\bar{X}$	S	ลำดับที่
1. โรงเรียนมีสื่อการสอนน้อยไม่เพียงพอต่อการใช้	3.94	1.05	3
2. ขาดนักเทคโนโลยีทางการศึกษาในการแนะนำการใช้	3.79	1.13	5
3. หาสื่อที่ตรงจุดมุ่งหมายได้ยาก	4.09	0.94	1
4. ไม่มีเวลาเตรียมการใช้สื่อการสอน	3.71	1.13	6
5. ขาดความรู้ในการใช้สื่อการสอน	3.96	1.04	2
6. ขาดทักษะและประสบการณ์ในการใช้สื่อ	3.87	1.00	4
7. มีนักเรียนมากเกินไปไม่เหมาะกับการใช้สื่อ	2.42	1.05	10
8. เกรงว่าสื่อการสอนจะเสียหาย	2.34	1.27	11
9. ไม่ทราบแหล่งบริการสื่อ ภายนอกโรงเรียน	3.64	1.18	7
10. มีความยุ่งยากในการใช้สื่อการสอน	3.63	1.17	8
11. สภาพของสถานที่ไม่เหมาะในการใช้สื่อ	2.78	1.05	9
12. มีความยุ่งยากในการเคลื่อนย้าย ตระเตรียมสื่อ	2.32	1.22	12
13. ปัญหาอื่น ๆ (โปรดระบุ)	-	-	-
เฉลี่ย	3.37	1.10	-

จากตาราง 16 ปัญหาในการใช้สื่อการสอน ส่วนใหญ่คือ หาสื่อที่ตรงจุดมุ่งหมายได้ยาก ($\bar{X} = 4.09$) รองลงมาคือ ขาดความรู้ในการใช้สื่อการสอน ($\bar{X} = 3.96$), โรงเรียนมีสื่อการสอนน้อยไม่เพียงพอต่อการใช้ ($\bar{X} = 3.94$) ขาดทักษะและประสบการณ์ในการใช้สื่อ ($\bar{X} = 3.87$) ขาดนักเทคโนโลยีทางการศึกษาในการแนะนำการใช้ ($\bar{X} = 3.79$) และไม่มีเวลาเตรียมการใช้สื่อการสอน ($\bar{X} = 3.71$) ตามลำดับ ส่วนที่มีปัญหาในการใช้สื่อการสอนน้อยที่สุดคือ เกรงว่าสื่อการสอนจะเสียหาย และมีความยุ่งยากในการเคลื่อนย้ายเตรียมสื่อ ($\bar{X} = 2.32$)

ปัญหาในการใช้สื่อการสอน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.37$)

6. ความต้องการในการใช้สื่อการสอน

ตาราง 17 ความต้องการในการใช้สื่อการสอนประเภทวัสดุ

สื่อการสอนประเภทวัสดุ	$\bar{X}$	S	ลำดับที่
1. รูปภาพ	3.88	1.01	6
2. แผนภูมิ	3.77	1.06	9
3. แผนสถิติ	3.75	1.05	10
4. แผนภาพ	3.81	1.02	8
5. แผนที่	3.47	1.09	13
6. ลูกโลก	3.07	1.20	17
7. ของจริง	4.70	0.46	1
8. หุ่นจำลอง	4.29	0.83	3
9. ของตัวอย่าง	4.65	0.48	2
10. กระเป๋าคำนวณ	3.72	1.01	11
11. แผ่นป้ายสำลี	3.71	1.01	12
12. ตู้อินเตอร์แอกทีฟ	2.54	1.29	18
13. จอฉาย	3.19	1.16	16
14. แผ่นภาพโปร่งใส	3.37	1.13	14
15. แผ่นสไลด์	3.86	1.04	7

ตาราง 17 (ต่อ)

สื่อการสอนประเภทวัสดุ	$\bar{X}$	S	ลำดับที่
16. ภาพพลิก	4.01	0.56	5
17. ป้ายนิเทศ	3.23	1.17	15
18. เทปคาสเซ็ท	4.25	0.80	4
เฉลี่ย	3.74	0.96	-

จากตาราง 17 ความต้องการในการใช้สื่อการสอนประเภทวัสดุ ส่วนใหญ่ต้องการใช้ของจริงมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70$) รองลงมาคือของตัวอย่าง ($\bar{X} = 4.65$), หุ่นจำลอง ($\bar{X} = 4.29$), เทปคาสเซ็ท ($\bar{X} = 4.25$), ภาพพลิก ($\bar{X} = 4.01$) และรูปภาพ ($\bar{X} = 3.88$) ตามลำดับ ที่มีความต้องการในการใช้สื่อการสอนประเภทวัสดุน้อยที่สุด คือ ตู้อินเทอร์เน็ต ($\bar{X} = 2.54$)

ความต้องการในการใช้สื่อการสอนประเภทวัสดุ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$)

ตาราง 18 ความต้องการในการใช้สื่อการสอนประเภทอุปกรณ์

สื่อการสอนประเภทอุปกรณ์	$\bar{X}$	S	ลำดับที่
1. เครื่องฉายสไลด์	4.61	0.57	4
2. เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ	4.62	0.59	2
3. เครื่องขยายเสียง	3.81	0.98	8
4. เครื่องบันทึกเสียง	4.54	0.61	5
5. เครื่องรับวิทยุ	3.79	1.00	9
6. เครื่องโรวเนียว	4.63	0.63	1
7. เครื่องพิมพ์ดีด	4.62	0.57	2
8. เครื่องปรุไซ	4.27	0.88	6
9. เครื่องเขียนแบบ	3.13	1.32	10
10. เครื่องมือทำซิดส์กรีน	3.96	0.98	7
เฉลี่ย	4.20	0.81	-

จากตาราง 18 ความต้องการในการใช้สื่อการสอนประเภทอุปกรณ์ ส่วนใหญ่ต้องการใช้เครื่องโรวเนียวมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$) รองลงมาคือ เครื่องพิมพ์ดีดและเครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ ($\bar{X} = 4.62$), เครื่องฉายสไลด์, ($\bar{X} = 4.61$), เครื่องบันทึกเสียง ($\bar{X} = 4.54$) และเครื่องปรุไซ ($\bar{X} = 4.27$) ตามลำดับ สื่อการสอนประเภทอุปกรณ์ที่ต้องการใช้น้อยที่สุดคือ เครื่องเขียนแบบ ($\bar{X} = 3.13$)

ความต้องการในการใช้สื่อการสอนประเภทอุปกรณ์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$)

ตาราง 19 ความต้องการในการใช้สื่อการสอนประเภทเทคนิคและวิธีการ

สื่อการสอนประเภทเทคนิคและวิธีการ	$\bar{X}$	S	ลำดับที่
1. ชุดการสอน	4.33	0.84	1
2. บทเรียนโปรแกรม	4.11	1.05	3
3. ขบวนการกลุ่ม	3.72	1.15	5
4. การแสดงบทบาทสมมติ	3.50	1.18	7
5. บทเรียนสำเร็จรูป	4.14	0.99	2
6. การสอนเป็นกลุ่ม	3.61	1.16	6
7. การเรียนเป็นรายบุคคล	3.33	1.13	8
8. การสอนแบบศูนย์การเรียนรู้	4.02	0.97	4
9. อื่น ๆ (โปรดระบุ)			
เฉลี่ย	3.84	1.06	-

จากตาราง 19 ความต้องการในการใช้สื่อการสอนประเภทเทคนิคและวิธีการ ส่วนใหญ่มีความต้องการใช้ชุดการสอนมากที่สุด ($\bar{X} = 4.33$) รองลงมาคือ บทเรียนสำเร็จรูป ($\bar{X} = 4.14$), บทเรียนโปรแกรม ($\bar{X} = 4.11$), การสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.02$), ขบวนการกลุ่ม ($\bar{X} = 3.72$) และการสอนเป็นกลุ่ม ($\bar{X} = 3.61$) ตามลำดับ ส่วนสื่อการสอนประเภทเทคนิคและวิธีการที่มีความต้องการน้อยที่สุดคือ การเรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X} = 3.33$)

ความต้องการในการใช้สื่อการสอนประเภทเทคนิคและวิธีการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$)

7. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการใช้สื่อการสอน

ตาราง 20 แสดงจำนวนครูผู้สอนจำแนกตามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการใช้สื่อการสอน

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการใช้สื่อการสอน *	จำนวน	ร้อยละ
1. ต้องการให้มีผู้ช่วยในการใช้สื่อการสอนตามความเหมาะสม	156	54.92
2. ต้องการให้มีการอบรมเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอน *	258	90.84
3. ต้องการให้มีหน่วยบริการ และให้ความสะดวกในการใช้สื่อการสอน	212	74.64
4. ต้องการสถานที่ใช้สื่อการสอนที่เหมาะสม	152	53.52
5. โรงเรียนควรมีสื่อการสอนที่จำเป็น เช่น เครื่องฉาย เครื่องเสียง ฯลฯ	173	60.91
6. ต้องการผู้มีความรู้ความสามารถในด้านสื่อการสอน คอยให้คำแนะนำการใช้สื่อการสอนที่ถูกต้องและมีประสิทธิภาพในการสอน	207	72.88
7. ผู้บริหารควรสนับสนุนและส่งเสริมในการใช้สื่อการสอน	225	79.22
8. ควรจัดให้มีวารสาร หรือสิ่งพิมพ์ที่ให้ความรู้ด้านข่าวสารการใช้สื่อและแนะนำสื่อ หรือเทคโนโลยีทางการศึกษาใหม่ ๆ เพื่อเพิ่มพูนความรู้แก่ครูอยู่เสมอ	241	84.85
9. ควรจะมีฝ่ายซ่อมบำรุงสื่อการสอน	180	63.38
10. อื่น ๆ (โปรดระบุ)	—	—

* ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตาราง 20 แสดงว่าครูผู้สอนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการใช้สื่อการสอนว่า ต้องการให้มีการอบรมเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอน คิดเป็นร้อยละ 90.84 รองลงมาต้องการให้มีการวารสารหรือสิ่งพิมพ์ที่ให้ความรู้ด้านข่าวสาร การใช้สื่อและแนะนำสื่อ หรือเทคโนโลยีทางการศึกษาใหม่ ๆ อยู่เสมอ คิดเป็นร้อยละ 84.85 และต้องการให้ผู้บริหารควรสนับสนุนและส่งเสริมในการใช้สื่อการสอน คิดเป็นร้อยละ 79.22 ส่วนที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือต้องการสถานที่ใช้สื่อการสอนที่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 53.52

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาสภาพและความต้องการในการใช้สื่อการสอนของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง
3. เพื่อเป็นแนวทางของฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ในการพัฒนาสื่อการสอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้มาจากการเลือกสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากครูผู้สอนที่มีหน้าที่เกี่ยวกับด้านเทคโนโลยีทางการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง ทุกโรงเรียนทั้ง 332 โรงเรียน โรงเรียนละ 1 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 332 คน และได้รับแบบสอบถามคืนนำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้จำนวน 284 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 85.54

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires)

แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 สภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม แบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบและเติมคำ

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพ การใช้สื่อการสอน แบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบและมาตราส่วนประมาณค่า

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหา และความต้องการในการใช้สื่อการสอน แบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบและมาตราส่วนประมาณค่า

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงคุณภาพแล้ว ไปแจกจ่ายให้กลุ่มตัวอย่างตามสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทุกอำเภอ และในการรับแบบสอบถามคืนนั้น ผู้วิจัยไปรับด้วยตนเองตามวันที่ระบุไว้ ที่สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทุกอำเภอ

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนที่มีหน้าที่เกี่ยวกับด้านเทคโนโลยีทางการศึกษา หรือฝ่ายวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง ทั้งหมด 332 โรงเรียน

2. สภาพส่วนตัวของครูผู้สอนที่ตอบแบบสอบถาม

2.1 ครูผู้สอนที่ตอบแบบสอบถาม มีจำนวน 284 คน เป็นเพศชายร้อยละ 69.01 เป็นเพศหญิง ร้อยละ 30.99

2.2 มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี ร้อยละ 55.99

2.3 มีวุฒิทางการศึกษา ระดับปริญญาตรีมากที่สุดร้อยละ 76.06

2.4 อายุราชการระหว่าง 11 - 15 ปี ร้อยละ 38.03

2.5 มีเวลาที่ทำสอนมากกว่า 22 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ร้อยละ 46.13

2.6 เคยได้รับความรู้และประสบการณ์ทางด้านสื่อการสอน จากการเคยเรียน

มาบางวิชาในสถาบันการศึกษา ร้อยละ 73.94

3. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อสื่อการสอน

ครูผู้สอนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่สื่อการสอนเป็นสิ่งจำเป็นเพราะช่วยให้การสอนได้ผลดี ร้อยละ 91.20, รองลงมา คือ ทำให้นักเรียนเข้าใจสิ่งที่เรียนได้เป็นอย่างดี ร้อยละ 88.03, เป็นสิ่งที่มีความสำคัญและมีผลประโยชน์ต่อการเรียนพอสมควร ร้อยละ 84.15 และ มีประโยชน์แต่ไม่ค่อยได้ใช้เพราะขาดสิ่งเอื้ออำนวย มีส่วนน้อยที่มีความคิดเห็นว่ การไม่ใช้สื่อการสอนให้ผลดีกว่า เพียงร้อยละ 7.75

4. สภาพภาพการใช้สื่อการสอน

สภาพการใช้สื่อการสอนของครูผู้สอน

4.1 ส่วนใหญ่ใช้สื่อการสอนในการเรียนการสอนเป็นบางครั้งบางคราว ร้อยละ 48.59 ส่วนน้อยที่สุดที่ใช้สื่อการสอนทุกบทเรียน ร้อยละ 10.56

4.2 สื่อการสอนที่ใช้ผลิตขึ้นด้วยตนเอง และโรงเรียนจัดหาให้

4.3 ขณะทำการสอนนั้นการใช้สื่อจะช่วยเหลือตัวเอง

4.4 สื่อการสอนประเภทสิ่งพิมพ์ที่ใช้มากที่สุดคือหนังสือแบบเรียน รองลงมาคือ หนังสือพิมพ์, หนังสืออ้างอิงและวารสารตามลำดับ การใช้สื่อการสอนประเภทสิ่งพิมพ์ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.28$)

4.5 การใช้สื่อการสอนประเภทใช้กับเครื่องฉาย ใช้กันมากที่สุดคือเครื่องฉาย ภาพข้ามศีรษะ สไลด์ ที่ใช้น้อยที่สุดคือภาพยนตร์และการใช้สื่อการสอนประเภทใช้กับเครื่องฉาย อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.70$)

4.6 การใช้สื่อการสอนประเภท ไม่ต้องใช้เครื่องฉาย ปรากฏว่าใช้กันอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.38$) ที่ใช้กันมากได้แก่ กระดานดำ, รูปภาพ, รูปตัดมา, ซอล์ดสี, ของจริงและภาพโปรเตอร์ ส่วนที่ใช้น้อยได้แก่ ของจำลองและหุ่น

4.7 การใช้สื่อการสอนประเภทเครื่องเสียงที่ใช้กันมากที่สุดคือ วิทยุ, วิทยุเทป คาสเซ็ท และเทปบันทึกเสียง ตามลำดับ สื่อที่ใช้้น้อยคือโทรทัศน์ และการใช้สื่อการสอนประเภทเครื่องเสียง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.15$)

4.8 การใช้สื่อการสอนประเภทกิจกรรม สื่อที่ใช้กันมาก คือ การสาธิตและการทดลอง, การแสดงบทบาทสมมติ, กระบวนการกลุ่ม, การเรียนเป็นรายบุคคล, ชุดการสอนและการแสดงนิทรรศการ ตามลำดับ สื่อที่ใช้้น้อยที่สุดคือ การทัศนศึกษานอกสถานที่ และการใช้สื่อการสอนประเภทกิจกรรม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.87$)

5. ปัญหาในการใช้สื่อการสอน

ส่วนใหญ่มัมีปัญหามากที่สุด คือ หาสื่อที่ตรงจุดมุ่งหมายได้ยาก, ขาดความรู้ในการใช้สื่อการสอน, โรงเรียนมีสื่อการสอนน้อยไม่เพียงพอต่อการใช้, ขาดทักษะและประสบการณ์ในการใช้สื่อ ขาดนักเทคโนโลยีทางการศึกษาในการแนะนำการใช้และไม่มีเวลาเตรียมการใช้สื่อการสอน ตามลำดับ ส่วนที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือ เกรงว่าสื่อการสอนจะเสียหายและมีความยุ่งยากในการเคลื่อนย้าย เตรียมสื่อ

ปัญหาในการใช้สื่อการสอน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.37$)

6. ความต้องการในการใช้สื่อการสอน

ความต้องการในการใช้สื่อการสอน 3 ประเภท

6.1 ความต้องการในการใช้สื่อการสอนประเภทวัสดุ ส่วนใหญ่ต้องการใช้ของจริงมากที่สุด รองลงมาคือของตัวอย่าง, หุ่นจำลอง, เทปคาสเซ็ท, ภาพพลิก และรูปภาพ ตามลำดับ ส่วนที่ต้องการใช้น้อยที่สุดคือ ตู้อัตรทัศน และความต้องการในการใช้สื่อการสอนประเภทวัสดุ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$)

6.2 ความต้องการในการใช้สื่อการสอนประเภทอุปกรณ์ ส่วนใหญ่มีความต้องการใช้เครื่องโรเนียว, เครื่องพิมพ์ดีด, เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ, เครื่องฉายสไลด์, เครื่องบันทึกเสียง และเครื่องปรุไซ ตามลำดับ ที่ต้องการใช้น้อยที่สุดคือ เครื่องเขียนแบบ และความต้องการในการใช้สื่อการสอนประเภทอุปกรณ์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$)

6.3 ความต้องการในการใช้สื่อการสอนประเภทเทคนิคและวิธีการส่วนใหญ่มีความต้องการใช้ชุดการสอน, บทเรียนสำเร็จรูป, บทเรียนโปรแกรม, การสอนแบบศูนย์การเรียน, ขบวนการกลุ่มและการสอนเป็นกลุ่ม ตามลำดับ ส่วนที่ต่องานน้อยที่สุดคือการเรียนเป็นรายบุคคล และที่ต่องานอื่น ๆ ไม่มี และความต้องการในการใช้สื่อการสอนประเภทเทคนิคและวิธีการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$)

จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นได้ว่า ครูผู้สอนมีความต้องการในการใช้สื่อการสอน ทั้งประเภทวัสดุ, อุปกรณ์และเทคนิควิธีการ เป็นอย่างมาก

7. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการใช้สื่อการสอน

ครูผู้สอนส่วนใหญ่ได้ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการใช้สื่อการสอนตามลำดับดังนี้

- 7.1 ต้องการให้มีการอบรมเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอน
- 7.2 ต้องการให้มีวารสารหรือสิ่งพิมพ์ที่ให้ความรู้ด้านข่าวสาร, การใช้สื่อและแนะนำสื่อหรือเทคโนโลยีทางการศึกษาใหม่ ๆ อยู่เสมอ
- 7.3 ต้องการให้ผู้บริหารสนับสนุนและส่งเสริมในการใช้สื่อการสอน
- 7.4 ต้องการให้มีหน่วยบริการ และให้ความสะดวกในการใช้สื่อการสอน
- 7.5 ต้องการผู้มีความรู้ ความสามารถในด้านสื่อการสอน คอยให้คำแนะนำการใช้สื่อการสอนที่ถูกต้องและมีประสิทธิภาพ
- 7.6 ควรจะมีฝ่ายซ่อมบำรุงสื่อการสอน
- 7.7 โรงเรียนควรมีสื่อการสอนที่จำเป็นเช่น เครื่องฉาย เครื่องเสียง ฯลฯ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้

จากผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอแนะสำหรับผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ไว้ดังต่อไปนี้

1. ควรจัดให้มีการอบรมหรือสัมมนาผู้บริหาร ครูผู้สอน และครูผู้สนใจได้เห็นความสำคัญ และประโยชน์ของเทคโนโลยีทางการศึกษา ตลอดจนให้มีความรู้ในการเลือก การผลิต การใช้ และการเก็บรักษาสื่อการสอน
2. ควรจัดให้มีวารสารหรือสิ่งพิมพ์ที่ให้ความรู้ด้านข่าวสาร และแนะนำการใช้เครื่องมือทางเทคโนโลยีทางการศึกษา
3. ควรจัดสรรงบประมาณสำหรับการจัดซื้อสื่อการสอน และวัสดุอุปกรณ์ในการผลิตสื่อการสอนประเภทต่าง ๆ ที่ทันสมัยใช้ประโยชน์ได้กว้างขวาง เพื่อให้ครูผู้สอนสามารถเลือกใช้ได้
4. ผู้บริหารทุกระดับควรมีบทบาทในการสนับสนุน ส่งเสริม ให้ครูผู้สอนใช้สื่อการสอนมากขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาสภาพและความต้องการในการใช้สื่อการสอนของครูผู้สอนในระดับสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ, ระดับกลุ่มโรงเรียนและในระดับโรงเรียน เพื่อที่จะให้กลุ่มเป้าหมายแต่ละแห่ง ได้นำผลการศึกษาค้นคว้ามาใช้ได้ตรงจุด และจะได้หาทางปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น และสามารถเร่งรัดคุณภาพการประถมศึกษา ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติต้องการได้อย่างแท้จริง

บรรณานุกรม

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. คู่มือการอบรมครูเรื่องการใช้หลักสูตรประถมศึกษา

พุทธศักราช 2521. อัดสำเนา.

กองวิจัยทางการศึกษา. การวิเคราะห์พฤติกรรมการเรียนการสอนของครูและนักเรียนประถม

ศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนตามหลักสูตรประถมศึกษา (ฉบับทดลอง พ.ศ. 2521 และที่เรียนตาม

หลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2503). กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ :

โรงพิมพ์สววรรณภูมิ, 2523.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนการศึกษาชาติ พุทธศักราช 2520. กรุงเทพฯ :

อักษรบัณฑิต, 2520.

คณะอาจารย์ผู้สอนวิจัย 521. เอกสารประกอบการสอนวิจัย 521 วิจัยพฤติกรรมศาสตร์

และสังคมศาสตร์. ภัคดีวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527.

อัดสำเนา.

แจ่มจันทร์ ปรีชาภิรัชย์. ปัญหาและความต้องการสื่อการสอนของครูโรงเรียนประถมศึกษาสังกัด

องค์การบริหารส่วนจังหวัดราชบุรี ในการใช้หลักสูตร พ.ศ. 2521. วิทยานิพนธ์ ค.ม.

กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522. อัดสำเนา.

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคนอื่น ๆ. ระบบสื่อการสอน. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,

2520.

ชูศรี วงศ์รัตนะ. เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย, 2527.

ไชยยศ เรืองสุวรรณ. การบริหารสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2526.

เต็มสิทธิ์ สงค์ทอง. การศึกษาสภาพการบริการโสตทัศนศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย จังหวัดอุทัยธานี พ.ศ. 2516. ปรินทิพนิพนธ์. กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา. ประสาณมิตร, 2517. อัดสำเนา.

บุญทัศน์ ทุนคำ. การศึกษาสภาพเกี่ยวกับการผลิตและการใช้โสตทัศนอุปกรณ์ของครูผู้สอนในโรงเรียนระดับประถมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2516. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสาณมิตร, 2517. อัดสำเนา.

เปื้อง กุมท. "การพัฒนาอาจารย์," มหาวิทยาลัยของท่าน ศรีนครินทรวิโรฒ. 11 (5) ; ธันวาคม, 2519.

ประสงค์ พิมพ์. การศึกษาปัญหาการผลิตและการใช้สื่อการสอนของครูในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสาณมิตร, 2529. อัดสำเนา.

ประหยัด จิระวรพงศ์. การจัดบริการสื่อการสอน. พิมพ์โลก : ภาคเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิมพ์โลก, 2522. อัดสำเนา.

บุทธิพงศ์ หนูเกษตรวัฒนา. ปัญหาการเลือก การผลิตและการใช้สื่อการสอนของอาจารย์กลุ่มวิชาสถาปัตยกรรมและศิลปกรรม สังกัดวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา ปีการศึกษา 2530. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสาณมิตร, 2531. อัดสำเนา.

มนตรี แยมกสิกร. การใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาในโรงเรียน. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2526. อัดสำเนา.

โรเบิร์ต เจ. ฮันยาร์ด. วัสดุประกอบการสอนราคาเยา. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศ
กรรมการฝึกหัดครู โรงเรียนการช่างวุฒศึกษา, 2501. อัดสำเนา

ล้วน สายยศ และ อังคนา สายยศ. สถิติวิทยาทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
2522.

วิชัย ราษฎร์ศิริ. หลักสูตรและแบบเรียนประถมศึกษา หลักการและแนวปฏิบัติให้หลักสูตรใหม่
สัมฤทธิ์ผล. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2522.

สมพงษ์ ศิริเจริญ และคนอื่น ๆ. คู่มือการใช้สื่อทัศนวัสดุ. กรุงเทพฯ : โครงการพัฒนาการ
ศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2506.

สนั่น ปัทมะทิน. "ความสำคัญของอุปกรณ์การสอนในโรงเรียนอาชีวศึกษา," วารสารอุปกรณ์
การศึกษา. 23 - 25 ; มกราคม - กุมภาพันธ์, 2505.

_____. "สื่อทัศนศึกษา," จุลสาร สภาคณาการศึกษาระดับประเทศไทย. โรงเรียน
การช่างวุฒศึกษาธนบุรี, 2505.

สุนันท์ ปัทมาคม. "สื่อการสอน," คู่มืออาจารย์ด้านการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ :
ไทยวัฒนาพานิช, 2520.

สุภาพ วาดเขียน. ทำอย่างไรนิสิตนักศึกษาจึงจะสอนได้ดี. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช,
2520.

สำเภา วรวงศ์. เอกสารประกอบการบรรยาย วิชาการบริหารและนิเทศงานสื่อทัศนศึกษา.
กรุงเทพฯ : แผนกวิชาสื่อทัศนศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518.
อัดสำเนา.

_____. "สื่อทัศนศึกษา" หลักการศึกษาวิชาชุดक्रमध्यม. สภาคณาการศึกษาระดับ
ประเทศไทย, 2509.

อัญชลี แจ่มเจริญ และสุกัญญา ชววีวรรณ. ศึกษา 131 หลักการสอนและการเตรียม
ประสบการณ์ภาคปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : เฉลิมการพิมพ์, 2523.

- Arterbury, Hugh Elvis. "Teacher Utilization of Media Services Provided by the Regional Education Service Centers in Texas," Dessertation Abstracts International, 1972.
- Batchelder, Howard T. Audio - Visual Materials in Teacher Education. 3 rd ed. New York : Mc Graw - Hill Book Co, 1956.
- Brown, James W., Lewis, Richard b., and Harcleroad, Fead F. A - V. Instruction Materials and Methods. 2 nd ed. New York, Mc Graw - Hill Book, 1964.
- Gerlach, Vernon S, and Ely, Donald p. Teaching and Media : A Systematic Approach. New Jersey : Prentice - Hall, 1971.
- Hass, Kennet B, and Packer, Harry Q. Preparation and Use of Audio - Visual Aids. New Delhi : Prentice - Hall of India (Private) Ltd., 1964.
- Heiss, Elwood David and other. Modern Science Teaching. New York : Macmillan, 1950.
- Lasher, Edward B. "Education Media Attitudes of a competencies for Elementary Teachers," Dissertation Abstracts International. 1972.
- Richey, Robert William. Planning for Teaching. An Introduction to Education. 2d ed. New York. McGraw - Hill Book Co, 1958.
- Shores, Louis. "Instructional Materials," An Introduction for Teachers. New York : The Ronald Press, 1960.
- Sister Mary Richadine Quirk. "An Analysis of the Use of Audio Visual in Catholic Elementary Schools," Dissertation Abstracts International. 1964.
- Wittich, Walter Arno, and Schuller, charles Francis. Audio Visual Materials : Their nature and Use. New York : Harper and Row, 1962.

ที่ ศธ 1421/1034

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง
ถนนวิเศษกุล อำเภอเมืองตรัง 92000

13 มีนาคม 2532

เรื่อง ขอดความอนุเคราะห์

เรียน หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอทุกอำเภอ และหัวหน้าการประถมศึกษากิ่งอำเภอวังวิเศษ

ด้วยบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้ขอความร่วมมือให้สำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดตรัง ขอความร่วมมือให้สถานศึกษาในสังกัดให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบ
สอบถามซึ่งนายวีระกิตติ์ ลายทองสุข นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกเทคโนโลยีทางการศึกษา
ผู้ออกแบบสอบถามเพื่อทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การศึกษาสภาพและความต้องการในการใช้
สื่อการสอนของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง

ฉะนั้น สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง จึงขอความร่วมมือให้สำนักงานการประถม
ศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ได้แจ้งให้สถานศึกษาในสังกัด ได้ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามของ
บุคคลดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

เปรี๊ยม วรตันติ

(นายเปรี๊ยม วรตันติ)

ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดตรัง

ฝ่ายบริหารทั่วไป

โทร. 218128

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

13 มีนาคม 2532

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน ครูใหญ่, อาจารย์ใหญ่, ผู้อำนวยการ, โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการ
ประถมศึกษาจังหวัดตรัง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย 1 ชุด

ด้วยข้าพเจ้านายวีระกิตติ ลายทองสุก ตำแหน่งครูใหญ่ โรงเรียนบ้านเกาะลิบง
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอกันตัง กำลังศึกษาต่อระดับปริญญาโท สาขาเทคโนโลยีทางการ
ศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร มีความประสงค์ขอความอนุเคราะห์ให้ท่าน
ประสานงานกับครูอาจารย์ ผู้รับผิดชอบงานสื่อการเรียนการสอนของโรงเรียนนี้ ได้กรอกแบบ
สอบถาม เพื่อทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาสถานภาพและความต้องการในการใช้สื่อการสอน
ของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง"

อนึ่ง เมื่อครู, อาจารย์ได้กรอกแบบสอบถามแล้ว กรุณาส่งไปยังสำนักงานการประถม
ศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ภายในวันที่ 21 มีนาคม 2532 ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบ, โปรดทราบ และหวังว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน
ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

วีระกิตติ ลายทองสุก

(นายวีระกิตติ ลายทองสุก)

นิสิตปริญญาโท สาขาเทคโนโลยีทางการศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

13 มีนาคม 2532

เรื่อง ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

เรียน คุณครู, อาจารย์ที่เคารพ

ด้วยข้าพเจ้ากำลังจัดทำปฏิญานินท์ เรื่อง "การศึกษาสถานภาพ และความต้องการในการใช้สื่อการสอนของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดตรัง" โดยมีรองศาสตราจารย์ชม ภูมิภาค เป็นประธาน และผู้ช่วยศาสตราจารย์สมพร ชมอดม เป็นกรรมการ

ปฏิญานินท์ เรื่องนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาสถานภาพและความต้องการในการใช้สื่อการสอนของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดตรัง เพื่อจะได้นำผลจากการวิจัยเสนอต่อฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงการเรียนการสอนในโอกาสต่อไป

ในฐานะที่ท่านเป็นผู้หนึ่งที่ได้รับเกียรติเป็นตัวแทนของครู เพื่อให้ข้อมูลต่อการวิจัย จึงใคร่ขอความกรุณาให้ท่านตอบแบบสอบถามที่ได้แนบมาพร้อมหนังสือนี้ตามสภาพความเป็นจริง ข้าพเจ้าจะปกปิดคำตอบของท่านให้เป็นความลับที่สุด คำตอบจะไม่กระทบกระเทือนต่อการปฏิบัติงานหรือต่อตัวท่านแต่อย่างใด แต่กลับจะมีประโยชน์ต่อการศึกษาเป็นอย่างยิ่ง

ข้าพเจ้าหวังว่าคงจะได้รับความร่วมมือจากท่านอาจารย์เป็นอย่างดี และขอกราบ
ขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

วีระกิตต์ ลายทองสุก

(นายวีระกิตต์ ลายทองสุก)

นิสิตปริญญาโท สาขาเทคโนโลยีทางการศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

การศึกษาสถานภาพและความต้องการในการใช้สื่อการสอนของครูโรงเรียนประถมศึกษา
เรื่อง "การศึกษาสถานภาพและความต้องการในการใช้สื่อการสอนของครูโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดตรัง"

แบบสอบถามมี 3 ตอน

- ตอนที่ 1 สภาส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 สถานภาพการใช้สื่อการสอน
- ตอนที่ 3 ปัญหาและความต้องการในการใช้สื่อการสอน

ตอนที่ 1
สภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดขีดเครื่องหมาย / ลงใน [] ตามสภาพความเป็นจริง

1. เพศ ☐ ชาย
☐ หญิง

2. อายุ ☐ ไม่เกิน 30 ปี
☐ 31 - 40 ปี
☐ 41 - 50 ปี
☐ 51 ปีขึ้นไป

3. วุฒิทางการศึกษา ☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี
☐ ปริญญาตรี
☐ ปริญญาโท
☐ สูงกว่าปริญญาโท

4. อายุราชการ ☐ 1 - 5 ปี
☐ 6 - 10 ปี
☐ 11 - 15 ปี
☐ 16 ปีขึ้นไป

5. จำนวนเวลาที่ท่านทำการสอนต่อสัปดาห์ ☐ น้อยกว่า 8 ชั่วโมง
☐ 9 - 15 ชั่วโมง
☐ 16 - 22 ชั่วโมง
☐ มากกว่า 22 ชั่วโมง

วันที่.....

☐
☐
☐
☐
☐

6. ความรู้และประสบการณ์ทางด้านสื่อการสอน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ เรียนจบทางสาขานี้โดยตรง
- ☐ เคยเรียนมาบางวิชาในสถานการศึกษา
- ☐ เคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน
- ☐ เคยศึกษาค้นคว้าจากตำรา หนังสือและเอกสารต่าง ๆ
- ☐ ฝึกการใช้สื่อการสอนด้วยตนเอง
- ☐ เคยเห็นการใช้สื่อการสอนของผู้อื่น
- ☐ ไม่มีความรู้เกี่ยวกับสื่อการสอนเลย

7. ความคิดเห็นของท่านต่อสื่อการสอน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ เป็นสิ่งจำเป็นเพราะช่วยให้การสอนได้ผลดี
- ☐ ทำให้นักเรียนเข้าใจสิ่งที่เรียนได้เป็นอย่างดี
- ☐ เป็นสิ่งที่มีความสำคัญและมีประโยชน์ต่อการเรียนพอสมควร
- ☐ มีประโยชน์ แต่ไม่ค่อยได้ใช้ เพราะขาดสิ่งอำนวยความสะดวก
- ☐ เสียเวลาในการจัดเตรียมอุปกรณ์
- ☐ การไม่ใช้สื่อการสอนให้ผลดีกว่า
- ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)

ตอนที่ 2
สถานการณ์การใช้สื่อการสอน

๒

๑. ใช้สื่อการสอน

๔. ท่านใช้สื่อการสอนประกอบการสอนมากน้อยเพียงใด

- ☐ ใช้บ่อยครั้ง
- ☐ ใช้ทุกบทเรียน
- ☐ ใช้เป็นบางครั้ง
- ☐ ไม่ใช้เลย

2. สื่อการสอนที่ท่านเคยใช้ ได้มาจากไหน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ผลิตขึ้นด้วยตนเอง
- ☐ ใช้เงินส่วนตัวซื้อ
- ☐ โรงเรียนจัดหาให้
- ☐ ช่วยกันผลิตร่วมกับนักเรียน
- ☐ ให้นักเรียนช่วยกันหามา
- ☐ ยืมจากเพื่อนครูในโรงเรียน

☐ อื่น ๆ

๑

ท่านได้รื้อสื่อ ปกแผ่นใส
 ๑๐๐๐๐๐

☐
☐
☐
☐
☐

3. การใช้สื่อการสอนขณะทำการสอน

- ☐ ช่วยตัวเอง
- ☐ เพื่อนครูช่วย
- ☐ นักเรียนช่วย
- ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

4. ท่านใช้สื่อการสอนต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด (เฉลยแล้วให้ทำ กทม)
โปรดขีดเครื่องหมาย / ลงในช่องตารางขวามือให้ตรงกับความเป็นจริง

N/S/ค.

สื่อการสอน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
<u>ประเภทสิ่งพิมพ์</u>					
1. หนังสือแบบเรียน					
2. หนังสืออ้างอิง					
3. หนังสือพิมพ์					
4. วารสาร					
<u>ประเภทใช้กับเครื่องฉาย</u>					
5. เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ					
6. สไลด์					
7. ภาพยนตร์					
<u>ประเภทไม่ต้องใช้เครื่องฉาย</u>					
8. รูปภาพ					
9. สมุดภาพ					
10. ภาพการ์ตูน					
11. ภาพโปสเตอร์					
12. รูปตัดมา					
13. ภาพถ่าย					
14. ภาพเขียน					
15. แผนภูมิ					
16. แผนสถิติ					

สื่อการสอน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
17. แผนที่					
18. แผนภาพ					
19. กระดานน้ำสาลี					
20. กระดานดำ					
21. กระเป๋านั่ง					
22. ชอล์คสี					
23. ของจริง					
24. ของจำลอง					
25. ของตัวอย่าง					
26. หุ่น					
<u>ประเภทเครื่องเสียง</u>					
27. วิทยุ					
28. วิทยุเทปคาสเซต					
29. เทปบันทึกเสียง					
30. โทรทัศน์					
<u>ประเภทกิจกรรม</u>					
31. การสาธิต, การทดลอง					
32. การแสดงนิทรรศการ					
33. การแสดงบทบาทสมมุติ					
34. การแสดงละคร					
35. ทัศนศึกษานอกสถานที่					
36. บทเรียนโปรแกรม					

2/5/25

สื่อการสอน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
37. กระบวนการกลุ่ม					
38. ชุดการสอน					
39. การเรียนเป็นรายบุคคล					
40. การสร้างสถานการณ์จำลอง					

๕) หนังสือพิมพ์ที่พิมพ์ไว้บน หรือ 11/1/25
ไปรษณียบัตรที่พิมพ์ไว้บน หรือ 11/1/25

ตอนที่ 3

ปัญหาและความต้องการในการใช้สื่อการสอน1. ปัญหาในการใช้สื่อการสอน

ข้อความ	มีปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. โรงเรียนมีสื่อการสอนน้อยไม่เพียงพอต่อการใช้					
2. ขาดนักเทคโนโลยีทางการศึกษาในการแนะนำการใช้สื่อ					
3. หาสื่อที่ตรงจุดมุ่งหมายได้ยาก					
4. ไม่มีเวลาเตรียมการใช้สื่อการสอน					
5. ขาดความรู้ในการใช้สื่อการสอน					
6. ขาดทักษะและประสบการณ์ในการใช้สื่อ					
7. มีนักเรียนมากเกินไปไม่เหมาะกับการใช้สื่อ					
8. เกรงว่าสื่อการสอนจะเสียหาย					
9. ไม่ทราบแหล่งบริการสื่อภายนอกโรงเรียน					
10. มีความยุ่งยากในการใช้สื่อการสอน					
11. สภาพของสถานที่ไม่เหมาะในการใช้สื่อ					

ข้อความ	มีปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
12. มีความยุ่งยากในการเคลื่อนย้าย ตระเตรียมสื่อ					

13. ปัญหาอื่น ๆ (โปรดระบุ)
 14. ตามปัญหาลงมือจริงแล้ว ท่านพอใจหรือไม่ อย่างไร

2. ความต้องการในการใช้สื่อการสอน

สื่อการสอน	ปริมาณความต้องการ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
<u>สื่อประเภทวัสดุ (Software)</u>					
1. รูปภาพ					
2. แผนภูมิ					
3. แผนสถิติ					
4. แผนภาพ					
5. แผนที่					
6. ลูกโลก					
7. ของจริง					
8. หุ่นจำลอง					
9. ของตัวอย่าง					

สื่อการสอน	ปริมาณความต้องการ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
10. กระเป๋านั่ง					
11. แผ่นป้ายล่ำลึ					
12. ตู้ฉัณตรกัศน์					
13. จอฉาย					
14. แผ่นภาพโปร่งใส					
15. แผ่นสไลด์					
16. ภาพลลิก					
17. ป้ายนึเทศ					
18. เทปคาสเซ็ท					
<u>สื่อประเภทอุปกรณ์ (Hardware)</u>					
1. เครื่องฉายสไลด์					
2. เครื่องฉายภาพข้ามศึรหะ					
3. เครื่องขยายเสียง					
4. เครื่องบันทึกเสียง					
5. เครื่องรับวิทยุ					
6. เครื่องโรเนียว					
7. เครื่องพิมพ์ดีด					
8. เครื่องปรุไซ					
9. เครื่องเขียนแบบ					
10. เครื่องมือทำขิลด์สกรีน					

สื่อการสอน	ปริมาณความต้องการ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
<u>สื่อประเภทเทคนิคและวิธีการ</u> (Techniques and Methods) 1. ชุดการสอน 2. บทเรียนโปรแกรม * 3. ขบวนการกลุ่ม * 4. การแสดงบทบาทสมมติ 5. บทเรียนสำเร็จรูป * 6. การสอนเป็นกลุ่ม * 7. การเรียนเป็นรายบุคคล 8. การสอนแบบศูนย์การเรียน					

3. ท่านมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการใช้สื่อการสอนอย่างไร

- ☐ ต้องการให้มหาวิทยาลัยในการใช้สื่อการสอนตามความเหมาะสม
- ☐ ต้องการให้มีการอบรมเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอน
- ☐ ต้องการให้หน่วยบริการ และให้ความสะดวกในการใช้สื่อการสอน
- ☐ ต้องการสถานที่ใช้สื่อการสอนที่เหมาะสม
- ☐ โรงเรียนควรมีสื่อการสอนที่จำเป็น เช่น เครื่องฉาย เครื่องเสียง ฯลฯ
- ☐ ต้องการให้ผู้มีความรู้ความสามารถในด้านสื่อการสอน คอยให้คำแนะนำการใช้สื่อการสอนที่ถูกต้องและมีประสิทธิภาพในการสอน

- [] ผู้บริหารควรสนับสนุนและส่งเสริมในการใช้สื่อการสอน
- [] ควรจัดให้มีวารสาร หรือสิ่งพิมพ์ที่ให้ความรู้ด้านข่าวสารการใช้สื่อ และแนะนำสื่อ หรือเทคโนโลยีทางการศึกษาใหม่ ๆ เพื่อเพิ่มพูนความรู้แก่ครูอยู่เสมอ
- [] ควรจะมีฝ่ายซ่อมบำรุงสื่อการสอน
- [] อื่น ๆ (โปรดระบุ)

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นายวีระกิตติ์ ชื้อสกุล ลายทองสุก

เกิดวันที่ 13 มีนาคม พุทธศักราช 2504

ภูมิลำเนาเดิม 45 หมู่ 2 ตำบลหนองบ่อ อำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง 92140

สถานที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 1/2 ถนนรัชฎา ตำบลทับเที่ยง อำเภอเมืองตรัง จังหวัดตรัง 92000 โทร. (075) 219147

ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน ครูใหญ่

สถานที่ทำงานปัจจุบัน โรงเรียนบ้านเกาะลิบง อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง 92110

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2519	ม.ศ. 3	โรงเรียนวิเชียรมาตุ จังหวัดตรัง
พ.ศ. 2522	ป.กศ.	วิทยาลัยครูภูเก็ต
พ.ศ. 2524	พ.ม.	เรียนด้วยตนเอง
พ.ศ. 2527	กศ.บ.	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตสงขลา (วิชาเอกเทคโนโลยีทางการศึกษา โทการวัดผล)
พ.ศ. 2532	กศ.ม.	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร (วิชาเอกเทคโนโลยีทางการศึกษา)